

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

౩౦౧589

VOL. 6. } చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూలై నెల 21 వ తేది సోమవారము } NO. 92.
 సంపుటము. ౬ } సి ధ్ధా థి నా మ స ం వ త్స ర ఆ మా థ మా స బహుళ సవమి ౯. } సంచిక ౯౨

మేలైనరకపు

వినుగమారుగల బూబ్లాక్ యింకి

ఇంగ్లాండునందు ఇక్తాకార్పొరేటు చేయబడిన
 ఈస్టయిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీన్ (లిమిటెడ్)
 కంపెనివారి రాసాయనిక శాఖవారిచే ఉత్తరార్కాడు జిల్లాలో చేరిన
 రాణిపేటయందు తయారుచేయబడినది.

ప్యారి అండుకంపెని, మానేజింగు ఏజెంట్లు
 (1601) పోస్టుబాక్సు నెం 12 మద్రాసు.

వేసవి మిడిఎండ

తీవ్రముగ నుండి నగరమున పీఠులలో ధూళిరేగుచు జనసమృద్ధముగ నుండి చల్లనిగాలి కాధారము లేనితరుణమున
 వాయుచలనమే లేని కాలమున కనులుమూసి కొంతకాలముండి

దిల్ కుష్
 సుగంధమును చూరగొనడు. ఆ సువాసన మీకు నవనవోద్యాన సుందరానందమును స్మరణకు తెచ్చి అపూర్వ
 స్వప్నములను కలిగించును. కావుననే యెల్లవారును

దిల్ కుష్
 పీసాలను తమ అలంకార పేటికలం దమర్చుకొందురు. (1299)

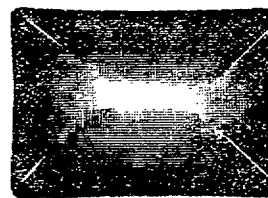
దిల్ కుష్
 అపూర్వమును సౌఖ్యమును అమందానందకరమును సుగంధమును కలిగించును. సర్వాలంకారములకు నిది నాయక
 మణి. వెలుగును, సోలుయొజ్జనీవరత్నములను తెలియగోరువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

కె. ఎన్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్డింగు, చైనాబజార్ రోడ్, మద్రాసు.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విన్నోదమైన గాలి తలగడలు.

పిటియందుకు కొర్రాయియొక్క మరచిలను తీసివేసి
 కావలసినవలకు గాలిని నింపుకొని మరన మూడువలకలె తీసిం

తీసి యెడల మిక్కిలిసౌఖ్య
 కరమైన తలదిం దగును. ఆ
 క్కరలేనప్పుడు మరనతీసి
 గాలియంతయు పోయినకే
 లేబులో గాలి ఒడియందు
 గాలి యుంచుకొనవచ్చును.
 ఇది శిరోబాధ గలవారికిని,
 క్రయాణికులకును తదితర క్రమసామాన్యమునకును మిగుల
 ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సౌఖ్యమును పొందు
 తలదిండు 1-కి అవలం 0.8-0, తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.
 (536) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెని,
 నెం. 6, వెంకటేశమేష్ట్రీపేటి, సాహుకారుపేట, మద్రాస్.

అద్భుత నివారిణి.

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
 ఎలెక్ట్రో టానిక్ పెరల్లు

ఇదిబలహీనుల
 కును నీరగుల
 కును మందు.
 నిద్ర లేకుండు
 లు, జ్వరకము
 తక్కువగును,
 మొదలు దిమ్మ
 గా నుండుట,
 వనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తుక, బలహీనుడు,
 ఆయానము, కుక్కనవ్వునుపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్య
 యులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొద
 లగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక
 నేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినును
 ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోతరు ఒకమారు పరీక్షించును.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
 40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనము! వ రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ
 వాసనయును కలదు. ఆరోకహార్ సారాయి మొదలగువాటి
 యొక్క సంబంధము జొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాలి చొ
 క్కాయి వైనగాని 2-కి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
 వనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అను
 భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు ఈ
 వేనియండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
 న్యముగా నిలించును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

కల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.వి. చార్జీ
 ,, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
 ,, 1/2 అవున్సుబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.
 నెం 155, బామ్మామసీదు పేటి, బొంబాయి.

నోటీసు.

వేలంగి కావరములు మొదల రామన్నగారి తాలూకా మొట్టమొదట అమ్మివేయబడు స్థలముగా నున్నది. ఇందుల ఖరీదులు వివరము గానవారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను. కొత్తకావ. మంచిస్థితిలో నున్నది.

నోటీసు. (1687)

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానము లలో 1919 సం॥రం యేప్రిల్, మే, జూన్ నెలలలో రాబడిన బంగారు వగయిరా వస్తువులు యీ దిగువ కనుబడిచిన వాటిని 1919 సం॥రం జూలై నెల తే 28 ది సోమవారం వరకు 12 ఘంటల మొదలుకొని తిరుపతిలో దేవస్థానం బ్రెజిరీ ఆఫీసు వద్ద ఆదినమున్ను తర్వాత యేలరా పూర్తి అయ్యే వరకు ప్రదర్శించు అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయబడును.

యేలములో సవాలుచేయ కోరువారు దేవ స్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా నఫరు 1-కి (రూ 100) నూరురూపాయలు ధరావత్తు కట్టి యేలములో సవాలుచేయుటకు అర్హులగు పొందవలసినది.

యేలం యీ దిగువ చేవ్రాలుచేసిన వారివల్ల మంజూరు అయిన తేది లగాయతు 30 దినముల లోపల యేలం మొత్తం చెల్లించి లాట్టును పుచ్చు కొన వలయును.

సుమారు మొత్తము

Table with 2 columns: Item description and Amount. Items include బంగారుదళా ఒకటికి తులములు, బంగారునాణ్యములు, పెండింగులు, etc.

(Sd) శ్రీ మహాంత క్రయగదాను జీ వారు

విచారణకర్త

దేవస్థానం ఆఫీసు, తిరుపతి. 14-7-19

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటలనే ఈ గ్రంథము వ్రాసి. ఈ గ్రంథమున పుస్తకము ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనే శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆ యధ్యక్షునిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇకముందు సేవబడును. సోపానాద్వారము మే మే ధరించి పంపెదము. మంటనే వ్రాయుకోవడము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునిశేకర్ గోవిందజీ,

అలంకరిత హావభావము, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

పంటివైద్యము.

1564

డాక్టరు గిబ్బా బ్రదర్స్

12 కెప్టెన్ రోడ్, ఎస్కూ, మద్రాసు.

ఈ రణవైద్యులు ఏకాగ్రము చేతనైన పండ్లను తయారుచేసి యుండిన సెప్పిలేతుండ పీకేయవలెను. బలహీనమైన పండ్లను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట సంతుగల పండ్లను బంగారుచేత మూయుట, వల్లు క్రొత్తకట్టుట, ఇంకను పండినబంధమైన అన్ని వ్యాధులను మారకనైట్ జ్యూరొక్రూరము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయవలెను. తక్కువ యున్నాను. గుడిని తియవలెను సోపిలేకనే తియవలెను.

చంటి బిడ్డ

(1609)

ఇందు కుటుంబము, దాది, పోతపాము, బాలగోగములు, చికిత్సలు వివరింపబడినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ పతిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎస్. గ్రంథకర్త. తెల. ర. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, హంటురోడ్, మద్రాస్.

సంఘ్యత్నవములు

జార్జిసార్వభౌముని ప్రతిమ

మదరాసు పోరులలో విఖ్యాతిచెందిన డి. బి. గోవిందరావు చతుర్ముఖ దాసుగారు మదరాసు నగరమునకు ఈ ప్రతిమను ఒసంగిరి. ఢిల్లీలో జరిగిన దర్బారు ఖాసకార్తమై మోచిన్నామును, డి. బి. గోవిందరావు చతుర్ముఖదాసుగారు 1911 అక్టోబరులో తలచిరి. అప్పటి కవర్ను, సర్ ఆర్థు లాలీగారి సూచనపై ఈ ప్రతిమను మదరాసు నగరమునకు ప్రసాదించుటకు నిశ్చయించిరి. హిందూజాత రాజ్యాంగమంత్రి ద్వారా జార్జి సార్వభౌముని అంగీకారమును బడసెను. ఈ ప్రతిమను తయారు చేయుటకు శిల్పిని ఇచ్చుటకు సర్ ఆర్థులాలీగారు పూనుకొనిరి.

డి. బి. గోవిందరావు చతుర్ముఖదాసుగారి కోరికపై 1911 సం॥రము 12 వ తేదీన జరిగిన దర్బారు దినమున మున్ శరణు ఎటికెన్ సుగాను, చతుర్ముఖదాసుగారు మదరాసు నగరమునకు జార్జి సార్వభౌముని ప్రతిమను సొంగ నుద్దేశముతో యుండిరి తెలియుచున్నది. బొంబాయి నగరమున సార్వభౌమును వేస్తు ప్రభువుగల యున్న ప్రతిమ బహిరంగపరచబడెను, హిందూ జాతమున ఇట్టి ప్రతిమ ఎవరు బహిరంగపరచ లేదనియు తెలిసి. ప్రతిమ, స్థలము, మెట్టును 1914 సం॥ ఏప్రిలు 1 నెలలో నెలలలోగా మదరాసు చేరినది. శిల్పికారుడు, క్రాసులాడు మెట్టు లోయ గారు కంట్రాక్టు వరకును ప్రకారము పంపినవలె శిల్పి ముగిసే మదరాసు చేరెడిది. ఈ ప్రతిమ ఆలస్యముగా నచ్చుటచే, 1918 సం॥ నవంబరు నెలలో రాజకీయిధి హాల్లోని ప్రభువు మదరాసు నగరమున కేగినప్పుడు ఈ ప్రతిమ బహిరంగపరచుటకు ఏజెంట్ పోయెను.

పచ్చయ్యప్ప కళాకాలకు పశ్చిమమున చీనాబాపు కోడ్లలో 1912 సం॥ జనవరి నెలలో కార్యకేళి ప్రభువు ఏర్పరచిన స్థలమున ప్రతిమస్థాపించబడినది. స్థలము ఉచితముగా నీయబడినది. శిల్పకు పనుల కాఖవారు ఈ ప్రతిమను స్థాపించిరి. అందులకైన ఖర్చును చతుర్ముఖదాసుగారు చెల్లుకొనిరి.

సార్వభౌముడు పట్టాభిషేక సమయమున నున్న దుస్తులతో యున్న ప్రతిమఖరీదును, స్థాపించుటకైన ఖర్చులను కలపకొని రు 82017-10-10 వైసలు అయినవి. ఈ మొత్తమున ఓడఖర్చులు, ఇన్ సూరెన్సు ఖర్చులు కలపబడలేదు.

* * * *

డి. బి. చతుర్ముఖదాసుగారు గుజరాతి వస్త్రధారణలో ప్రయాణము. మదరాసు నగరము అన్ని ధర్మసంస్థాపనలకు వర్ణ వివరతలేకయే చాల ధర్మములు జేసిరి.

రూపాయలు 25000 (స్థలము) పంపినపోయి, ఎస్. పి. సి. ఏ. రు 6000 వైదానికి చుండా రు 10,000 మహమ్మదీయుల అంజుమాను, మదరాసు రు 1500 కన్నాటక మహమ్మదీయుల కుటుంబములలోని బీద వితంతువులకు రు 10,000 లారీహా, మదరాసు అంజుమాను. రు 9000 ఎడ్యుర్ల VII మెమోరియలు, రాష్ట్రీయము. రు 1000 డిటో అభిభౌగత వర్ణము. రు 12,000 రాయమానలో నున్న సత్రమును అభివృద్ధి చేసినందులకు. రు 80,000 మహమ్మదీయ సత్రమునకు.

1918 14 వత్సరములకుండు మదరాసు షేక్రీపు గాయండి ప్రజల గౌరవమునకు పాత్రులైరి.

దారిఖర్చులు, ఇన్ సూరెన్సుగాక ప్రతిమకు రూ 82017-10-10 వైసలు ఖర్చుఅయ్యెను.

* * * *

గవర్నరుగారి ఆగమనము.

మిలిటరీ క్లక్రిటరీ, మేజరు కె. సి. గార్బి, కెప్టెన్ హెచ్. ఎల్. పావర్తి ఎ. డి. సి. గారితోను మొన్నటి యుదయమున ఉదకమండలమునుండి మదరాసు నగరమునకు విచ్చేసిరి. వీరి ఆగమన గౌరవాధుని ఫిరంగులు శ్రేణుబడినవి. సంఘ్యత్నమున మొదట గవర్నరుగారు పాల్గొనినది ఏమనగా, పచ్చయ్యప్పకాలేజీకి ఎవరుగానున్న జార్జి సార్వభౌముని ప్రతిమను బహిరంగపరచుట, మదరాసు నగరమున గొప్ప పలుకుబడిగల గొప్ప ధనమంతుడును బ్యాంకరును నగు డి. బి. గోవిందరావు చతుర్ముఖదాసుగారు బహుమానముగా నగరమున కి ప్రతిమ సొంగిరి.

జార్జిసార్వభౌముని ప్రతిమ బహిరంగపరచుట

మొన్నటి ఉదయము 8 గంటలకు పచ్చయ్యప్ప కళాకాల కమిషనరున్న జార్జి సార్వభౌముని ప్రతిమ మదరాసు నగర్ను కెల్లింపుడకు ప్రభువుచే బహిరంగ పరచబడినది. బహుళసంఖ్యాకుల శీకార్యమునకు విచ్చేసిరి. ఈ కార్యమునకు పంపెట్లు యున్నగునవి వేయబడినవి. తోరణములచేతను వర్తాకములచేతను పండలి అలంకరింపబడినది. ఈదిగువ ప్రముఖులు సభకు విచ్చేసిరి. డి. బి. చతుర్ముఖదాసు. మున్. రా. బి. ఎస్. కర్మ, మున్. ఎస్. శ్రీరామఅయ్యంగారు, లాసు గోవిందరావు, సాదుల్లాబాషాసాహేబు, సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు, కే. పాండలే, డాక్టరు యు. రామారావు, చిట్టిబాబునాయుడు, పొత్తూరి అయ్యన్నశ్రేష్ఠీ, సల్లాగురుస్వామిశ్రేష్ఠీ, సామి వెంకటాచలయ్యశ్రేష్ఠీ, వి. సి. శేషాచారి, భానుబహదూరు బాబుల్లాసాహేబు, ఎఫ్. ఆర్. పేజీ డి. బి. పరాంకుశమునాయుడు, టి. కె. ఆచార్య, ఎస్. డి. జేదరావు న్యా|| టి. వి. శేషగిరిఅయ్య, టి. ఆర్. రామచంద్రఅయ్య, రు. టి. ఇ. మోయరు, ఏ. ఆర్. ఎల్. టాటెనుహాము, కే. సి. అదాము గార్లు విచ్చేసిరి. గవర్నరుగారు నెంట్లుబట్టెను వర్ణ రైలుదిగి, సరిగా 8 గంటలకు విచ్చేసిరి. ద్వారమువద్ద డి. బి. గోవిందరావు చతుర్ముఖదాసుగారు, విజేన్యా ఆఫీసరును, పోలీసు కమిషనరును స్వాగతమిచ్చి సభావేదికకు గొనితేరిరి.

డి. బి. గోవిందరావు చతుర్ముఖదాసుగారు

జార్జి సార్వభౌముని ప్రతిమను బహిరంగపరచ వలసిన దని గవర్నరుగారిని కోరుచు ఇట్లు నడిచిరి.

మహాప్రభూ! 1911 సంవత్సరమున జార్జి సార్వభౌముని పట్టాభిషేక సమయమున, జార్జి సార్వభౌమునియందును, బ్రిటిషు సింహాసనమునందును నాకుగల రాజభక్తిని తెల్పుటకుగాన, మదరాసునగరమునకు జార్జి సార్వభౌముని ప్రతిమను సొంగు నుద్దేశమున మదరాసుగవర్నరు, సర్. ఆర్థు లాలీగారితో తెల్పితిని. సర్ ఆర్థులాలీగారియొక్క శిఫారుసు మీద/జార్జి సార్వభౌముడు, నాయొక్క శిల్పికి దర్శనమిచ్చిరి.

1914 సం॥ రము జూను నెలయందు ప్రతిమయును, స్తంభమును పూర్తిఅయినవి. యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు పూర్వమే 1914 సం॥ రము జూలై మాసాంశరమునకు ఇచట చేరెను. కార్యకేళిప్రభువు, ఈ ప్రతిమయునుటకు తగినస్థల జని ఏర్పాటుచేసిన స్థలమున ఈ ప్రతిమను స్థాపించితిమి. అప్పటినుండియు, యుద్ధము పూర్తియై, లోకమునంతను సుఖపరచు సంధి దినమున ఈ ప్రతిమ బహిరంగపరచుటకు వేదియంటిని. వైవాహిక సోమముల్ల యుద్ధము ముగిసినది. సంధియైనది. ఈ ఘనకార్యమునకు సామ్రాజ్యమంతయును ఆనందసాగరమున ముగియన్నది. సార్వభౌముని ప్రతిమ బహిరంగపరచుట కిది తగిన కుయము. ప్రజల విషయమున సార్వభౌముడు తీసికొనుచుండిన శ్రద్ధ భావకముండుటగాన ఈ ప్రతిమ ప్రజలయెదుట ఉండుట చాల ఎక్కువ అయిన విషయము. మీరు దయగల హృదయముతో ఈ ప్రతిమను బహిరంగ పరచుట కంగీకరించుచుటకు నేను వందనములర్పించుచు, ఈ కార్యమును నెలకేర్ప కోరుచున్నాను.

కరతాళములు చెలరేగ గవర్నరుగారు ప్రతిమను బహిరంగపరచిరి.

గవర్నరుగారు

సోదరసోదరీమణులారా! ఈ నగరమున విఖ్యాతి చెందినపొరుగిచే ఈ ప్రతిమ స్థాపించబడినది, బహిరంగపరచుటకు కొంత ఆలస్యము అయ్యెనని తెలియుచున్నది. ఇక్కడు సంధి అయినది. మిత్రమండలి జర్మనీమీద సంపూర్ణ జయము పొందెను. సామ్రాజ్యమంతయును మహాసందముతో సంధియుత్సవము నీదినమున చేయుచుండిరి. ఆదినమున జార్జి సార్వభౌముని ప్రతిమను బహిరంగపరచుట చాల యుక్తమైన దినమని నేను తలచుచున్నాను.

నేటిదినమున మనయొక్కదృష్టి మన సార్వభౌమునిపై నిలచును. ఈయుత్సవసమయమున వివిధవత్సరములలోను యుద్ధములన చాల కష్టమును పొందెను. సామ్రాజ్యములోని తన ప్రజలను ధర్మసేవాధముల బెల్లెయె. తన సామ్రాజ్యమున నిత సింహ ప్రతివానిచేతను మహాత్తరమగు రాజభక్తి పొందెను. ఇక్కడు యుద్ధము ముగిసినది. రాజీనామా కాగానే, ఈ జాతమున నెమ్మదిగ అభివృద్ధి జరగుటకు తగిన యధికారము

ప్రారంభ మగును. మనలో చాలమందికి ఎంతకష్టమును వచ్చి నను, మనము మా కష్టముగా సంక్షిప్త చందరినన వివరము ఒకటికేదను. సామ్రాజ్యములోని వివిధభాగములలో ఎట్టి భేదా భిప్రాయములును, ఆసంకృప్తియును స్థానికములలో నున్నను, గొప్ప ఆచారమును వచ్చినప్పుడును, ఎమిటను సం దిగినితీ వివరించుచును, సామ్రాజ్యముయొక్క చార్తరసర్వ భాషానియొక్క గౌరవమును కాపాడుటకు, సామ్రాజ్యము నందలి వివిధభాగముల వారును సహాయ మొనర్చి సామ్రా జ్యమును సురక్షించిరి.

ఈ దేశమున ఉన్న సమయమున నేను సామ్రాజ్యమునకు నేరణయగిరిగిరియందును నేను గర్వముతోనుంటిని. యుద్ధము యొక్క సందర్భమునను భారతవర్షములోని మహారాజుల యొక్కయు ప్రజలయొక్కయు గాఢమగు రాజభక్తిని సం పూర్ణముగ గ్రహించుకొనితిని. ఈ దేశముయొక్క అభివృద్ధి కొలకు సార్వభౌముడు తనకొనుచుండిన క్రైస్తవ మియ చక్కగ అనుమించెద రని నాకు తెలియను.

కావున నేటిదినము సార్వభౌముని ప్రతిమను బహి రంగపరచుటకు అత్యుత్సాహము కలుగుచున్నది.

ఈ సగరమునకు చతుర్భుజదాసుగారు జేసిన దానమునకు నేను కందనము లప్పించుచు, సామ్రాజ్య చారిత్రియ సందర్శి ని తియందున్న పుస్తకమునందరమును సార్వభౌమునిచేసినకి సహ యము, ఈ ప్రతిమను మాచినపుడు భావనచతుర్భుజ నేను తెలుచుచున్నాను. సామ్రాజ్యచరితము గానము చేయుచున్న “సార్వభౌముని భగవంతుడు రక్షించుగాక” యను గీతమును మనము వాచిదము.

డి. బ. చతుర్భుజదాసుగారు గవర్నరుగారిని ప్రము మాలాకృతుల జేసిరి కాకియ గీతముతో కార్యక్రమము ముగిసెను.

గవర్నరుగారి దర్బారు.

ఎస్. వి. పి. పి. మైదానములో గవర్నరుగారి దర్బారు పీఠిష్టపాఠ్యముగాని దక్షిణ ఇండియా అత్యధిక అసాని యేమను మైదానములో మొట్టటి సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సంధి ఉత్సవ సందర్భమున కల్లిగుడను ప్రభువు గారు దర్బారు గావించిరి. మిలిటరీ సెక్రటరీ, మేజరు కె. ఓ. గార్లి కెప్టెన్ పార్సీ పి. డి. సి. గార్లితోను ప్రభుత్వ భవనమునండి దర్బారు మైదానమునకు గవర్నరుగారు విచ్చే సిరి. వైస్రాయ్భటుడు కల గార్లు ఆఫ్ ఆనరుతోను, బాండు, కలరుగల యుద్ధర సలు అల్లర్పుతోను, మదరాసు గాడ్గు ఆభివృద్ధియతోను గవర్నరుగారు విచ్చేసిరి.

1-వ తరగతి మదరాసుగార్డు కమాండంటు కెనయొ క్కబాల్టెండు కలరుకు ఆసమయమునకు అందిచ్చెను. దర్బారు సమయమునకు ఈ దిగురు వైస్రాయలు గవర్నరుగారికి ఆంగరక్ష కవైస్రాయలుగా ఏర్పాటుయినవి:— రెండు ఫిగంగులు ఆర్, యెఫ్. యె. వి. స్కాండ్రస్, రాంభూరు లాస్సర్స్ గవర్నరుగారి ఆంగరక్ష వైస్రాయలు. ఈ ఆంగరక్ష వైస్రాయలు గవర్నరుగారిని ప్రభుత్వభవనమునండి దర్బారునకును, దర్బారు నుండి ప్రభుత్వ గృహమునకు ను తి మ కొ ని వ ల్లి న వి. గవర్నరుగారు రా జ కీ య య స్తు ల తో దర్బారునకు విచ్చేసి. వాగచటకువచ్చిన తోడనే మదరాసు కలెక్టరు యెల్. బాలెన్ పోముగారు స్వాగత మొసంగిరి. గవర్నరు గారు వైస్రాయలు కరిక్షించగానే వీరి గౌరవార్థమై ఫిరంగులు కాల్పబడినవి. దర్బారు కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. దర్బారు మైదానములో ప్రధాన పౌరులకు గొప్ప పందిలి వేయ బడినది నీవిలు మిలిటరీ ఉద్యోగులను వైస్రాయ్ జడ్జియను, రెవిన్యూభోర్డు మెంబరులు, (వెసిడెన్స్ మజిస్ట్రేటులును కాన్స్టేబులు మొదలును, సగరములోని గొప్పవారును దర్బారునకు విచ్చేసిరి. వి శేష మం ది శ్రీలు రాతేను. వచ్చినవారిలో సహజర అత్యుయ సతి లాజరును యువతి శ్రుముఖురంధ్రు. 50 కంకర నాడుగారు రాగానే సభ్యులు ఆసందమున దెలిసిరి. పందిలిలోకి వచ్చుటకు టికెట్లు ఏర్పాటుచేయబడినవి. మైదానమునకు వచ్చెను మున నన్న కాంపాడు గోడకు చేర్చి గాల్వరి వేయబడెను. అచట పోతులన్న విద్యార్థులన్న ఉపాధ్యాయులన్న కూర్చుండిరి. గవర్నరుగారు వైస్రాయలును పరిక్షించి సభకు ప్రత్యేకముగా ఏర్పరచబడిన వేదిక వెక్కి గిల్లు కుర్చీలో కూర్చుండిరి.

సర్ విలియము బుయర్స్ నెలు, మేరీపుగారు ముందుకువచ్చి గవర్నరుగారు కూర్చుని యుండినవేదిక వెక్కి జర్మనీతో చేసిన సంధిమరతులను అంగ్లభాషలో చదివిరి.

మా|| ఆర్కాటు సవాబుగారు సంధి మరతులను ఉరుమాభాషలో చదివిరి.

మా|| న్యా. సదాశివలయ్యగారు సంధిమరతులను ఆజర భాషలో చదివిరి.

మా|| పితాపురమురాజుగారు ఈ దిగురు మదరాసంబడిన సంధిమరతులను ఆంధ్రభాషలో చదివిరి.

జర్మనీ దేశస్థులతో సంధి అగుట.

పోయిన సంశ్కరము కడపటి నెలలలో జర్మనులు మన ఇంగ్లీషు వారితోను మనవారి సహాయలతోను పోట్లాడ లేమని తెలుసుకొని, తమకు మనవారితో సంధి చేసుకొనలే నని ఉన్నదనిన, సంధి మరతులు ఏర్పరచబడెనంత యుద్ధ మును అపివేయవలసినదని మనవారిని బతిమాలుకొనివారని మనకందరికిని జ్ఞాపకమున్నది కదా. అప్పుడు జర్మనులు మన పూర్వముగా సంధి చేసుకొనోరుచున్నారని మన పక్షము వారు నమ్మలేకపోయినారు; వారిని అప్పుడు విడిచిపెట్టి వేస్తేవారు తిరిగి బలవంతులయిపోయెదరేమో అని మనవారు భయపడినారు. గనుక జర్మనులు సుల్లి యుద్ధమును ఆరంభించలేనంతగా కఠిన మయిన మరతులను ఏర్పరిచి వాటికి వారు ఒప్పుకొంటేనేగాని యుద్ధమును అపివేయమని మనవారు అం నానె. ఆ మరతులు ఏమంటే:—జర్మనులు తమ యుద్ధవార లలో చాలా ఓడలనున్న, తమ ఫిరంగులతోను తమ గాలి ఓడలతోను అనేకమయినవాటినిన్ని, ఇంకా తమకు యుద్ధము చేయడానికి కావలసినయండి ఇతరమయినవాటినిన్ని మన వారి కరము చేసివేయవలసినదనిన; వారు తమ సేలల తాయ ఆక్రమించుకొనియండిన దేశములనుండి వెనకు తీసుకొనిపోలసిన దనిన; మనవారి వైస్రాయలును వారి దేశ మునానన్న రైట్ అనే నదివరకును పోనిచ్చి ఆ ప్రదేశమును ఆక్రమించుకొన నియ్యవలసినదనిన; జర్మనీ దేశస్థులు అన్న ములేక చచ్చిపోవకుండా ఉండడానికికయి వారికి కావలసిన యుండిన ఆహారపదార్థములు తప్ప, ఇతరమయిన వస్తువులను మర వేటినిగాని వారి దేశములోకి పోనియ్యవనిన; ఇట్టి మరతులు చేయబడినవి. ఈ మరతులు చాలా కఠినమయినవే గాని జర్మనులు వాటికి ఒప్పుకోక నిధిలేక పోయినది. వారు వాటి ప్రకారము సరిగా జరిగింజుట్టు మనవారు చేసేయు న్నారు. అప్పటినుండిన మనవారు చేసిన ఏర్పాటులను జర్మ నులు ఎంతమాత్రమును ఎదిరించలేకపోయిన వారయిరి.

ఇకను జర్మనులపల్ల ఏమిన్ని భయము లేకుండు లాగున చేసిన తరువాత, యజమానులను వారితో కాక్రేక సంధి చేసుకొనడానికి కావలసిన మరతులను గూర్చి అలోచింప మొదలు పెట్టివారు. అనేకములలోపు ఇతర దేశస్థుల నేక యంది కూడా ఈ యుద్ధములో చేరి యుండినందుచేత, ఆ మరతులను ఏర్పరచడము సులభమయియందలేక. జర్మ నులు అనేక దేశములను పొడుచేసివేసి యుండినారు; వారి కిన్ని ఆస్తియవారికిన్ని తుంతులను ఇతరవరుకు లాంగి యుండకలసిన దేశస్థుల నేకులు ఇప్పుడు తమకు సుల్లిత్రు లనుగా చేయుమని మనవారిని అడిగినారు. అట్టివారందరికిని న్యాములు చేయబడుటయి, మనపక్షమువారు అనేక విచారణలు చేసి చాలాకాలము అలోచించి, చిట్టిదివరకు కొన్ని సంధి మరతులను ఏర్పరచ డాకి నిశ్చయించుకొ న్నారు. మనవారు వాటిని జర్మనులు పంపిన రాయబారు లకు తెలిపి, వారు నటింపూర్చి ఏమయినా ఆక్షేపణలు చేతు రేమో తెలియజేయుమనినారు. వారు చేసిన ఆక్షేపణలను విని మనవారు ఆమెరుతులలో కొద్దిగా మార్పుచేసి ఇప్పుడు వాటికి జర్మనులు ఒప్పుకోవలసినదనినారు. అట్లా మార్పులు చేయబడిన మరతులను కూడా జర్మనులు మొత్తం అంగీకరించె నారు. కాని మనపక్షమువారు ఇకను వాటిలో ఏవిధమయిం మార్పులను చేయవలసి, వారిని ఎదిరించడానికి తమకు కిత్తి లేదనిన జర్మనులు గ్రహించి ఆ మరతుల కన్నీటికన్న ఒప్పు కొని, సంధివక్రముమీద చేరాలను పెట్టివారు.

ఇటువంటి సంధి మరతులను ఏర్పరచడములో మన పక్షమువారికి ఉండిన ఉద్దేశ మేమంటే:—జర్మనులు ఇక మీదట ఎన్నటికిని ఇతర దేశస్థులకు భయంకరలులు ఉండ కుండా చేయడము; వారి దేశముల పయికి దండెత్తి పోతీ కుండా ఉండేట్లు చేయడము; ఇతర దేశస్థులకు వారు కలు గజేసిన నష్టమును వారిదేశమయినంతవట్టుకు వారిచేత భర్తీ

చేయించడము; వారిలో ఎవరెవరు ఈ యుద్ధములో ప్రారంభ మవలనున్న ఆక్రమణలను చేసేయండివారో వారిని కఠించడము; జర్మనులు బలవంతాన తమకు లాభముకొని యుండిన ఇతర దేశస్థుల నందరిని సుల్లిత్రులనుగా చేసి అట్టివారందరున్న తమకు తమ ఇష్టము కల్పించుటల ఏమ కొనేట్లు చేయడము; అట్టివారు తమకు ఇష్టము కల్పించ వారిలో ఏకమయి యుండగలేట్లు చేయడము.

జర్మనులతో ఇప్పుడు మనపక్షమువారు చేసిన సంధి లోనన్న యభ్యుయిన మరతులేంటే:—

యుద్ధ ధక్కులు వివరములు లోకములో నాగ రికు లందరు చేసికొని యుండిన ఏర్పాటులను మీరితప్పు చేసినవారిని కఠించ డము.—యుద్ధధక్కులను గూర్చి నాగరికులందరును చేసి కొనియుండిన విధులను మీరిండుకున్న; జర్మనులు ఇతర దేశస్థులతో చేసుకొనిన సంధులకు మీరిండుకున్న కై సరు (ఆనగా, జర్మనీ చక్రవర్తి) న్యాముసభలో విచారించుటకు తారు. యుద్ధధక్కులకు మీరి ప్రారంభ మవలనున్న ఆక్రమ ణలను చేసియుండిన జర్మనులందరును నండుఉన్నా గన్లులేక విచారించబడడానికి మనపక్షమువారి దేశులలోనికి ఇచ్చివేయబడుతారు.

జర్మనులు బలాత్కరముగా లాభముకొని యుండిన దేశముల నిన్నిటిని విడుదలచేయడము.— (1) జర్మనులు పూర్వదేశములోనుండి వాదాపు 50 ఏడ్లక్రిందకు తీసు కొన్న ఆల్సేస్ లోరెన్ అనే భాగమును తిరిగి ఇచ్చివేయవల సయియున్నది. ఆల్సేస్ లోరెన్ అనే పరగణా మన చెన్నరాజ్య ములో ఒక జిల్లా అంత పెద్దదయియున్నది. దానిలో 20 లక్ష ల జనులున్నారు; దానిలో భాగ్యవంతులయిన వట్టుణము లనే కములున్నవి. (2) ఇదికాక, జర్మనులు డెన్మార్కుదేశములో నుండి షేన్బర్గ అనే పరగణాను పట్టుకొని 50 ఏడ్లకంటె ఎక్కువకాలము స్వాధీనము చేసుకొనియున్నది. ఆపరగణా లో ఉత్తరభాగమయిందేనా రనేమలు దేవలేయయిన్నా రు. వారు ఇకమీద డెన్మార్కుదేశములో చేరుతామంటారో లేక, జర్మనీదేశములోనే చేరి ఉంటాయంటారో చెప్పవలసి ఉంటుంది; వారి ఇష్టప్రకారము జరుగుతుంది (3) ఇంకా నుక్కు, జర్మనులు 100 ఏడ్లకంటె యుండుగానే పోలండు దేశములో నుండి తీసుకొనియున్న పరగణాను ఆదేశస్థులకు తిరిగి ఇచ్చివేయవలసి ఉంటుంది. ఈపరగణా మన చెన్నరా జ్యములో రెండు మాడు జిల్లాలంత పెద్దదయియున్నది. (4) డాన్ జిగ్ అనే జర్మనుల రేవుపట్టణము సుల్లిత్రవట్టణము గా చేయబడుతుంది. అప్పుడు పోలండు దేశస్థులకూడా వారి ని ఉపయోగించుకొన గలుగుతారు. (5) డెన్మార్కుసావాకులను అనేవారు ఇదివరకు ఆస్టియావారి అధికారముకింద ఉండే వారు. యుద్ధము జరుగుతూ ఉండివుండు వారి ఆస్టియా వారిమీద ఎరుతులిగి మనవారిపక్షము చేరి పోట్లాడినారు. గనుక వారు ఇకమీదట సుల్లిత్ర దేశస్థులయి యున్నట్లు జర్మనులు ఒప్పుకొనవలసి ఉంటుంది. (6) జర్మనులు తమకు ఆస్తిగా భండముతోను లోకములో నన్న ఇతరభాగములలో ను ఉండిన వలస దేశముల నన్నిటినికూడా మనవారికి ఇచ్చి వేయవలసి ఉంటుంది. (7) వాదాపుగా రెండేడ్ల క్రిందకు జర్మనులు రహస్యవారిని ఓడించి, వారితో సంధి చేసుకొని, వారిదేశములోనున్న చాలాభాగములను అధికారమును కలిం చినారు. ఆసంధి ఇప్పుడు రద్దుఅయి యున్నది.

జర్మనులు కలుగజేసిన నష్టము భర్తీ చేయడము:— జర్మనులు ప్రాప్తదేశములమీద దండెత్తియినపుడు ప్రాంత విచారి బాగుగకల నన్నిటిని పొనుచేసి వేసినందుకల్ల, తమ దేశములో ఉండే సార్లోయ అనే భాగములో ఉన్న మిక్కిలి భాగ్యవంతులయిన బాగుగవలకు ప్రాంతవిచారి వరులు వేయ వలసినదనినది. ఇదిగా సాధారణ జలలకు జర్మనులు కలుగ జేసియున్న నష్టమును భర్తీ చేయవలసి యున్నది. ఇంకానున్న మనపక్షమువారి సేలకున్న ఓడలకును కలిగిన నష్టమును కూడా జర్మనులు భర్తీ చేయవలసి యున్నది. అటువంటి నష్టము ఎంతై యున్నదో, దానికి జర్మనులు మొత్తమంతా తమవలన ఇయ్యవలసి ఉంటుంకొ తీర్చుకొనడానికి ఒకసభ స్థాపింప బడియున్నది. ప్రస్తుతముట్టుకు జర్మనులు రెండే డ్లగాగా 1,200 కోట్లరూపాయలను మనవారికి ఇచ్చివేయవలసియున్న ది. అటువలనవారే వారు ఇంకా 4,800 కోట్లరూపాయలకూ డా చెల్లింపవలసియుండవచ్చును. మన ఇండియాదేశ మంకటి నుండి మన దొరతనమువారికి సుదన్నరానికి నుమూ 150 కో ట్ల రూపాయలు మాత్రమే కలుగ ఆగచున్నవి. ఇంతమా త్రమే కాక జర్మనులు ఈ యుద్ధములో ముంచివేసిన గవ

సావలన్నిటిని, బదులుగా క్రొత్తవాటిని ఇవ్వగలసియున్నది అందులకు వారు తమ తమ కిక్కురున్న పెద్దవర్తకశాఖల నన్నిటిని, చిన్నవాటిలో సగమునున్న, తమకున్న చేపల పడవలలో సాగగోతునున్న ఇచ్చివేయవలసియున్నది. ఇన్నింటిని ఇచ్చివేసినా గాని ఇవన్నీని కూడా జర్మనులు తమ అంతర్జాతీయ మూలమున ముంచివేసిన ఓడల సంఖ్యకు సరి కావు. అందులకు జర్మనులు ఏడాదికి 50 పెద్దశాఖల చొప్పున అయిదేండ్లవరకున్న క్రొత్త ఓడలను కట్టి మనపక్షమువారికి ఇవ్వగలసియున్నది.

జర్మనుల నేతాబలమును తగ్గించుట:— జర్మనులు యుద్ధము జరుగుచుండినప్పుడు ఒక కొట్టికంటే ఎక్కువమంది సిపాయిలను తయారు చేసికొనియుండినవల్ల, ఇకమిదట లక్షమందికంటే ఎక్కువ సిపాయిలను పెట్టుకొనియుండరాదు. యుద్ధమునకు పూర్వము మనజేతలలో 1½ లక్షమంది సిపాయిలు మాత్రమే మన దొరకనయివారికి ఉండినారు. జర్మనులు ఇకమిదట ఎటువంటి విమరసార్థము లయినను గాని పరజేతలనుండి తెప్పించుకొనరాదు; విమరసములకుగాని ఇవకు తగదులతో భద్రముచేసిన మోటారుల ద్వారాగాని వారు తమజేతలలో సిద్ధముచేసుకొనరాదు. వారు ఏ విధమయిన యుద్ధసామగ్రిలను ఇతరజేతలలోనుండి కొనుక్కొని తమ జేతలలోనికి తీసుకొనిపోరాదు. వారు తమ సిపాయిలకు యుద్ధవిద్యలను గూర్చిన కేసులను నేర్పరాదు. వారు ఇదివరకు చేయచుండినట్లుగా తమ జేతలనుండియి యుద్ధములకు తరిగివేసికొని యుంచుకొనరాదు. వారు రైన్ నదికి 80 మయిళ్ళ దూరములోగా కొట్లలను కట్టుకొనరాదు; అంత మేరకులోపుగా వారు తమ సిపాయిలను గారివనగా ఉంచుకొనరాదు. జర్మనుల యుద్ధశాఖలన్నో, వారు 6 పెద్ద యుద్ధ శాఖలను, 6 వేళ్ళ యుద్ధ శాఖలను, 24 ధ్వంస శాఖలను, టూప్రిడో లనే శాఖలను మాత్రమే ఉంచుకొనవలెను. యుద్ధమునకు ముందుకూడా మన ఇంగ్లీషువారికి 29 పెద్ద యుద్ధ శాఖలను 100 కంటే ఎక్కువ వేళ్ళ యుద్ధ శాఖలను 250 ధ్వంస శాఖలను ఉండినవి. ఇప్పుడు వారికి ఇంకా ఎక్కువగాకూడా ఉన్నవి. జర్మనులు ఇకమిదట అంతర్జాతీయమైన పెట్టుకొనియుండరాదు; ఇకమిదట అటువంటి వాటిని ఎంత మాత్రమున్ను కట్టుకొనకూడదు. వారు యుద్ధములలో ఉపయోగించదానికయి ఇకమిదట గాలి ఓడలను కట్టుకొనరాదు, ఉంచుకొనరాదు. వారు హెలిగోలాండు అనే లంకలో కట్టుకొనియుండిన కొట్లను వారి కేపులకున్న వారి యుద్ధ శాఖలకున్న మిక్కిలి కాపులలయి యుండినందువల్ల, ఆ కొట్లన్నిన్న ఇప్పుడు పడవొట్టి చేయబడుకవి.

ఖాయిదాలు:—జర్మనులు కయిన చెప్పిన వరకులన్నిటి ప్రకారము తప్పకుండా జరిగించేబంధకయి, మనపక్షము వారి నేను జర్మనుల జేతలలో రైన్ నదికి పడమటనున్న జేతలనుండి 15 ఏండ్లవరకును ఆక్రమించుకొనియుండును. ఆ సామిద ఉన్న వందలకూడా మనవారి స్వాధీనములో నే ఉండును. ఈ భాగములో మనవారు ఉంటే నేనలకు ఆయ్యో కర్చు లన్నిన్న జర్మనులే పెట్టుకొనగలసియున్నది. జర్మనులు సంధి వరకుల ప్రకారము సరిగా నడుచుకొంటే మనవారి నేను 15 ఏండ్లు కాకముందే వారి జేతలలోనుండి తీయివచ్చి వేయను. మనపక్షమువారికి ఇవము ఉంటే వారిని జర్మనులు తమ జేతలలో భారాళముగా వర్తకము చేసుకొన నియ్యగలసివదికూడా ఏర్పాటులు చేయబడియున్నవి.

సమస్త జేతలకు సభ:—లోకములోనున్న ముఖ్యజేతలందరి సభ ఒకటికొకటిచేయబడుతుంది. లోకములో ఎక్కడను యుద్ధములు లేక నెయ్యిది ఉండదానికయి, అసభతారు పనిచేస్తారు. తమ జేతలమీదికి క్రొత్తపు లెకను వచ్చి పడకుండా ఉండేట్లు వారు ఒక కొట్టికి సహాయముచేసుకోవడానికి ఒప్పుందము చేసుకొంటారు. ఏయే జేతలకుయి కాతకరార్థు వచ్చినపుడు వాటిని స్వాధీనముగా ఘోషణచేయదానికయి వారు ఒక స్వాధీనసభను ఏర్పరుచుకొంటారు. వారిలో ఒక్కొక్కరు ఎంతెంత నైపుణును ఎన్నెన్ని యుద్ధ శాఖలను ఉంచుకొనవచ్చునో వారు ఆలోచించుకొంటారు. పూర్వము ప్రతిజేతలవారును ఇతర జేతలలకంటే ఎక్కువ బలవంతులయి యుండగోరు తమ నైపుణులకొరకును యుద్ధ శాఖలకొరకును చాలా సామూహిక కర్చు పెట్టుకొనుచుండేవారు. గనుక వారు ఇప్పుడు పయిన చెప్పిన చొప్పున చేసినట్లుంటే వారు అంత సామూహిక సామర్యముచేసివలసివుండదు. ఇట్టి సభలో జర్మనులు చేయటకు మొదట ఏమిండదు. వారు సంధి వరకుల ప్రకారము భయభక్తులతో వ్యవహారమును జరిపినట్లుయి లే దనిమిలాను ఆ సభలోనికి చేరుకొనబడుదురు.

జర్మనులు ఈ వందలవరకుల ప్రకారము నడుచుకొనేట్లు చేయదానికయి మనపక్షమువారు తగిన ఖాయిదాలనున్నటిని చేసియున్నారనిన్ని, జర్మనులు ఇకమిదట ఎన్నడును యుద్ధానికి కాలు క్రవ్యచందకుండా ఉండేలాగున చేయబడి వారనిన్ని పయిన చెప్పిన దానంతటివల్లను స్పష్టమగుచున్నది. వారి నేన ఇకమిదట లక్షమందికంటే ఎక్కువ ఉండరాదు. ఇంగ్లీషు వారికి మాత్రమే యుద్ధానికి పూర్వము ప్రాస్తుతేకములో 20 లక్షల మంది దండు ఉండినది. జర్మనుల యుద్ధ శాఖలంటేనో, వారికి 6 పెద్ద యుద్ధ శాఖలను 24 ధ్వంస శాఖలను మాత్రమే ఇకమిదట ఉండవలెను. ఇంగ్లీషువారికి ఈ యుద్ధానికి ముందు 29 పెద్ద యుద్ధ శాఖలను 200 ల కంటే ఎక్కువయిన ధ్వంస శాఖలను ఉండవలె; ఇప్పుడు యుద్ధము ముగిసిపోయిన తరువాత వారికి ఇంకను ఎక్కువగా యుద్ధ శాఖలన్నవి. ఈ లాగున జర్మనులు వస్తవడి పోవడమే కాకుండా, మన చెన్నరాజ్యములో మూడు శాఖలు జిల్లాలున్నంత జేతమును వారు పోగొట్టుకొన్నారు. వారు తమ వలసభూముల నన్నింటినికూడా పోగొట్టుకొన్నారు. వారు వస్తవడిన జేతములలో మిక్కిలి పారలంతమయిన భూములను ఆ నేక మయిన పెద్ద పట్టణములు ఉన్నవి. ఇందులకు జర్మనులు ఈ యుద్ధమునకు పూర్వము ఉండినంత బలముకలవారుకాక చాలా బలహీనులయిపోయినారు. ఇంతే కాకుండా వారి దండులో 18 లక్షల మంది యుద్ధములో పడిపోయినారు. రెండేండ్లకంటే ఎక్కువ కాలమునుండి జర్మనీ జేతలకు లండనును ఆహారపదార్థములు దొరకక చాలా కష్టపడుచుండినారు. అందువల్ల జర్మనులు ఈ యుద్ధకాలముందు పడిన పొట్టనన్నిటినిన్ను ఎన్నటికిన్నీ మరచిపోక, ఇక నెన్నడును యుద్ధములు చేయదానికి కాలు క్రవ్యచందకు ఉండురు.

ఆస్త్రియావారితోగాని బల్గేరియావారితోగాని టర్కీ వారితోగాని ఐంకా సంధి కాలేదు. దీనికి కారణము, ఆ జేతలకు సంధి చేసుకోవడానికి ఇష్టపడకపోవడము కాదు; మన పక్షమువారు చేయదలచిన వరకులకు లోబడకుండవలెననే ఆకాళవారయియున్నారనికూడా కాదు. ఈ మూడు జేతములవారును జర్మనులకంటే చాలా తక్కువ బలముకలవారుయి యున్నారు. కాని, వారికి సంధి వరకులను ఏర్పాటుచేయడము కులభమయిన వని కాదు. ఎందువల్లనగా, ఇంతవరకును వారికి లోబడియున్న సానాజేతలకు ఇప్పుడు స్వతంత్రులయియుండ గోరుచున్నారు. ఆయా వారులవారికి ఉన్న హక్కులను విచారించడమున్ను వారివారి జేతలకు సరిహద్దులను స్వాధీనముగా ఏర్పరచడమున్ను మనపక్షమువారికి చాలా కష్టమయిన వనియియున్నది. అయినాగాని ఇప్పుడు జర్మనులతో సంధిచేసుకోవడము అయిపోయినందువల్ల, ఈ విషయముకూడా త్వరలోనే ప్రైవటు చేయబడుతుందని నమ్ముచున్నాము.

ఇప్పుడు యుద్ధము అయిపోయినాగాని దానివల్ల కలిగిన నష్టమును భర్తీచేయడము ఒకటి రెండు దినములలో నెరవేరక వది కాదు. యుద్ధము జరుగుచుండినపుడు మనమొకరు దున్న సామగ్రిలన్నియున్న యంత్రములన్నియున్న యుద్ధమునకు కావలసియుండిన వనులందు ఉపయోగించబడినవి. సాధారణముగా క్రజలకు కావలసియుండిన వస్తువులను సిద్ధముచేయదానికయి పనివాళ్లు దొరకకపోయేవారు. అందువల్లనే వస్తువులన్నిన్న చాలా ప్రయముయిపోయినవి. అవి దొరకడమే చాలా కష్టముయిపోయినవి. ఇప్పుడు యుద్ధము ముగిసిపోయినందువల్ల, ఇకమిదట క్రజలకు సాధారణముగా కావలసియున్న వస్తువులను చేయదానికయి పనివాళ్లు సామానులనున్న సమృద్ధిగా ఉండును. గనుక ఇకమిదట వస్తువులన్నిన్ని నింపాడిగా చరకవును. కాని యుద్ధమువల్ల కలిగిన నష్టమును మొట్టమొదట భర్తీచేయవలసి ఉంటుందని మనము భావముయి కొనవలెను. కొన్ని భాగములలో పెద్దపెద్ద పట్టణముల నేకములు సాఫుగా పాడుచేయబడినవి. వాటిలో ఉండిన ఇళ్లన్నిన్ని పడగొట్టివేయబడియున్నవి. వాట్లలోనుండిన శార్ధాశాలలోని యంత్రములన్నిన్ని తగులగొట్టివేయబడినవి. గనులన్నిన్ని పాడయిపోయినవి. యూరపుఖండములోనుండే ఇతర భాగములలో ఆహారపదార్థములన్నిన్ని అయిపోయినవి; వస్తువులు చంపివేయబడినవి; ప్రజలు వస్తువందలవలసివచ్చినవి. యూరోపు ఖండములో కలిగిన నష్టమంతయున్న భర్తీచేయబడిన తరువాతనేగాని అంతకు ముందు మనకు అక్కడనుండి వచ్చే బట్టలు వగయిరాల ధరలు తగ్గవు. అయినాగాని ఇప్పుడు సంధి అయిపోయినందుచేత ఇకమిదట మన జేతములో ధరలు కొంచెము తగ్గుటకు ఆరంభపువుతుందని మనము నమ్ముకొనియుండవచ్చును.

గవర్నరుగారు

యుద్ధము పూర్తియై, సంధిచేయబడినాగా చేకూరిన తరువాత నే నేలనట్టి ఈ రాజధాని ప్రజలతో కలసి, ఈముఖ్య పట్టణమైన మదరాసు నగరమున నేను నేటిదినమున సమావేశమైన పౌరసభ యెదుటకు నేటిసాయంకాలమున నా సంతోషమును తెలుపుటకు చాలా సంతసించుచున్నాను.

భావికాలమునందు హిందూజేతము యొక్క అభివృద్ధికి పాటుబడువారిలో సద్భావమును సహకారమును పుట్టించి, నేటిదినము మనజేతను, ముందు రాబోవు వారిజేతను భావకముయికోస బడును.

స్వాతంత్ర్యము మనకును, ధర్మమునకును గత విరువకర్మరమునందీయు హిందువులకు, యూరోపి యనులకు కలసి రక్తము ధారపోసిరి. పరస్పర నమ్మకముతోను, స్నేహభావముతోను ఇకమందు కలసిపనిచేసిన, దేశముయొక్క అభివృద్ధి చేకూరవని నాదృఢమమ్ము (పార్శ్వము)

జయజయ ధ్వనులతోను, నాతియగీతముతోను దర్పారముగిసెను

ఆంధ్రప్రతిభాకార్యాలయము

సంధ్యుత్సవ గౌరవాధ్యమై ఆంధ్రప్రతిభాధి కతులు, కాకినాడను సాగేత్వరపు పంతులుగారు తమ కార్యాలయములోని అందఱును, మైలాపురములోని తమమిత్రులు కొందఱును మైలాపురములో తమగృహమున గొప్పవిందు గావించిరి. నుమోత 200 మంది విందునకు విచ్చేసిరి.

విందునకు పూర్వము ఆఫీసు ఉద్యోగులందరను సమావేశమై సంతోషముగ ప్రసంగముల తేయకొడగిరి.

తరువాత అతిథులకు వడ్డసోపేతకును విందు చేయబడెను. భోజన అనంతరము ఆఫీసు ఉద్యోగులందరను తిరుగ సమావేశమైరి. తిరుగ గానము జరిగెను. అత్యుత్సాహము వర్ధిలెను. శ్రీమంతులవారు అందరిని చందన తొంబూలాదులచే సత్కరించిరి. ఈ సమయమున సభ్యులందరను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు కలిగిన ధర్మ జయమునకై ఆవిరోధానము కలిగియుండిరి పిదప అందరను తమగృహములకేగిరి.

చెన్నపురి ముత్యాలపేట హైస్కూలు.

గత శనివారము (19-7-1919) నాడు డిపార్తమెంటుందలి బాలకులు, నుపాధ్యాయులును, మూడుగంటలకు సమావేశమయిరి. ఈ పాఠశాల గుమ్మమునొద్ద ననేకాలంకారములతో జేవులు సార్వభౌమునకుఁ జరాయు వొసంగెనుకొ, స్వాగతము, ఆను తతాక మమర్చబడి యుండినది. పిదప హోటలందు క్రిచ్చకరర్చి గారిలో నుండిన చక్రికర్తవలమును రాజనిశ్వాసమునఁ వెలుపుటకయి వివిధపుష్పములతో సింగారింజుడి యుండినది. అనంతరము గత దర్పావమచూర్వకరదీపమును గుట్టించి త్రిసంగింజుడిటలే, యానాడు నూడక తపాతకాల ప్రభావోపాధ్యాయులగు మ. రా. రా. క్రి జడ్డమూడి సీతావతిసాయించు బి. ఏ. ఎ. టి గా రాంజ్లభావయందును, తత్పాతకాల నూపరింజెంటుగా రగు క్రిజేదమూర్తు లయిన వెళింబాకం అనంతరముగారు ద్వారించేభావ యందును సంధిని గుట్టించి సంక్రిసాముగ బాటరకు విశదపఱచిరి. తదనంతరము బాలర కల్లరకును మధురాహారములను, గదభీషణములను సంక్యప్తికరముగ నొసఁగబడినవి. ఈ సంధిమహోత్సవము నిత్యావందమహోత్సవముయెలనె.

చేపాకము

సమాధాన సంతోషమునకుగా ఈదినము ఉదయము 7-80 గంటలకు చేపాకము ఆఫీసు వెంకటాచలమునందలి వీధిలో నుండు ఆర్. యె. బాయిను స్కూలులో బాలులందరు నూడి రాజభక్తితో గలసిన పాటలుపాడి, పెద్ద ఉపాధ్యాయులచే విశదపరపబడిన జగదము-సమాధానము వీటిని వినిన వెనుక తిండిలు, జెడాలు మంచిపెట్టవడి బాలరకు రాజభక్తి యు బోధచేయబడెను.

జగయ్యపేట

ఈ నెల 19 తేదీని సంధ్యుత్సవ గౌరవాధ్యమై 8000 మంది బీదలకు విద్యయు పంచిపెట్టబడెను. అనాటి సాయంకాలము 5 గంటలకు డిప్యూటీ కమాన్డీంగ్ ఆఫీసునంద పౌరసభజరిగెను. ఇరవురు నేరఘట విదుల చేయబడిరి. 400 మంది బీదలకు వస్త్రధానము చేయబడెను. శ్రీసార్వభౌమ దంతులకును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును జయమగుగాక యను స్పృహవచకములతోడను, ముత్యాల జమిందారు, వర్తకులు, డిప్యూటీ కమాన్డీంగ్, యూనియను ప్రైవటుగా గార్లుకు వందనములతోడను సభ ముగిసెను:— ఇ. రంగయ్య.

ఆంధ్రజిల్లాల కరణముల సంఘము.

ఆంధ్రమండలములలో కరణములసంఘ కార్యదర్శి, అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు శ్రీ సార్యభౌమునకు, మదరాసు గవర్నరుద్వారా యిట్లు విజ్ఞాపనము నంపుచున్నాను. ఇట్టి కుభసమయమున తమకు ఆంధ్రజిల్లాల కరణముల సంఘమునకు నేను హృదయపూర్వకాభినందనముల నంపుచున్నాను. ప్రపంచభారతికి కారణభూతమైన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునెడల మాకుగల రాజభక్తి నందుకొనడు. ఎల్లప్పుడును సామ్రాజ్యమునకు జయముకలుగునట్లు పరమేశ్వరుడు ఆనగ్రహించుగాక!

బా రు న.

సంధ్యత్సవన బాదకలో జయ ప్రదముగ జరిగింది. సర్కారువారు మారుమూలముల విభాగము నొసరి. పురజములు 105 రూప్యముల నిచ్చిరి. ఉదయము గ్రంథాలయ భవనమున ప్రార్థన జరిగెను. ముఖ్యమంత్రి గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. 500 నుండి పూర్వపురముల లియ్యము పంపివెట్టబడెను. (క్రొత్తబజారులో 700 మందికి భోజనము పెట్టబడెను చక్రవర్తి ఛాయాపటముతో ననేకమంది ఊరేగింపు ఉత్సవ మొనరించిరి. బడిపిల్లలు, యూనియను కన్యలు, ఇతరులు పెక్కుమంది ఉత్సవమందుండిరి. పిలవకు మిత్రులు పంపివెట్టబడెను. రాత్రి తిరు వీధి జరిగెను. ఆంగ్ల వర్తకులు చాలవిశేషముగ పనిచేసిరి—చిత్రభుక్తు.

నూజివీడు.

సంధ్యత్సవన మిచ్చు నసామాన్య వైభవముతో జరిగెను. పురమంతట కత్తెలతోత్సాహము ప్రబలెను. ప్రతి ఊరును నంబోమముతో చిరునవ్వుగలయండెను. వారి హృదయమంత విశేషముగ రాజభక్తి ప్రపూరితముగనుండియు మాభిరచెత్వమందును. పేద జనుల భోజనార్థము ప్రభుత్వము వారభిమాన పూర్వకముగ దయచేసిన సామ్యంతయు పూర్తిగ నన్నియోగము చేయబడెను. తేలప్రోలు జమిందారుగారి యావరణములందువేల మందికి శివ్యకృతుగ భోజనము పెట్టబడెను. సంఘ సేవాసమితి నాయకులు, బ్రహ్మ శ్రీ సూరి సీతారామయ్యగారి యాజమాన్యమున నీ యుత్సవ మంతయు జరిగెను. దేవూటి తహసీల్దారుడు, రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరుడు, యూనియను కేయర్సును చాలకరకు పనిచేసిరి. ఈ మహోత్సవమును సంధ్యార్థిచిత్రముగ నవ్వనామాన్య వైభవముతో జరుపు నిమిత్తము జమిందారు లతీసంతోషముతో విభాగములనిచ్చిరి. ఉయ్యూరు జమిందారు గారు నగగమందలి తగుమనుష్యులందరికిని పిల్లలకును వింకనగను. రాజుగారి యంత్రము పాఠశాలాభవనమున మీర్జాపురము జమిందారుగారి యాజమాన్యమున నొకదర్బారు జరిగెను. కపిలేశ్వరపురమునంపునపు దివాను ఎస్. జంశీ బాబాపు వంతులు ఎం. ఏ. బి. ఎల్. గారందరి సంతకము తప్పాచుల కృతీకరించుచు నవ్వనొందిరి. దేవూటి తహసీల్దారు ఎస్. నరసింహం వంతులుగారు సంధివరకులను తెలుగు భాషలో చదివిరి. యాతద్వారక విచిత్రత యశులగు యడవల్లి బుచ్చి రామకృష్ణశ్రీగారు పాఠశాలని ప్రార్థించి వారి యాకీర్యముల గోరిరి. సీతారామ మందిరమునందు భోగములు అర్చనలు చేయబడినవి మీర్జాపురము యల్లమిర జమిందారుగారు ఏనుగులలో నొక ఉత్సవమును బయలుదేరిన సేర్పాటు చేసిరి. ఆనయమున చక్రవర్తి దంపతుల ఛాయాపటములు గజములపై బ్రోవించు వాయిద్యములతో తిరువీధి చేయింపబడినది. యూనియనువారు పతాకము గూడ గజముపై బ్రోవబడెను. వాయుభారము బాధితమంది నను మోటారుబండ్లు, విశేషముగ దిరిగెను. ముక్తసిద్ధ భాగవతారు రామానుజాచార్యులగారు దివ్యముగ వారిధా

కాలక్షేపము నొనరించి బంగారు వరకమున వడసిరి. చుట్టు ప్రక్కలవారు చాల దూరమునుండిగూడ తలకొలిచి ప్రజలు వచ్చిరి. కపిలేశ్వరపురము జమిందారుగారు జమిందారుల తరపున మచిలీపట్టణములో జరిగిన దర్బారునకేగిరి. పోలీసు సిబ్బంది మొదటినుండి చివరవరకట్టి ఆల్లరిము జరుగకుండ జూచెను. ఏర్పాటులన్నియు బాగుగ నిర్వహింపబడినందులకు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు పి. కత్తెనారాయణమూర్తి పంతులుగారు, నబ్ ఇన్స్పెక్టరు కె. రామానుజాచార్యగారు ప్రశంస నియులు:- ఒకవిలేఖకుడు.

బొంబాయి

18 వ తేదీ నొక బహిరంగసభను బొంబాయి పేరిపు గా రాహ్మనించి 19 వ తేదీని పురమందిరమున సభజరప నడవెంపబడెను. గవర్నరుగారు రాల్చరసభ్యులతో సభకు విచ్చేసెదరు. సంధివరకుల తాత్పర్యమును పేరిపుగాను చదివెదరు. చక్రవర్తి కళిందించుచు నొక తీర్మానము చేయబడును. కిలోవట్లస్థితి ఆనకూలముగ నుండి గవర్నరుగారు ద్వోగలాంఛనముతో సభకే నడవెంపబడెను. పాఠకుల తరఫున ఆహ్వానసంఘమువారు, పేరిపును వారి దాదరించెద.

వాతావరణ నిర్ణయి

1919 సం॥ జూలై నెల 21-వ తేదీ సోమవారము.

వాతావరణ నిర్ణయి	ఉత్తరము	దక్షిణము	పశ్చిమము	తూర్పుము	సగటు
ఉష్ణోగ్రత	87.2	79.1	...	15.48	18.78
నిత్యపుష్కరము	88.5	80.7	...	9.05	10.78
చివరికాదే	91.4	80.0	...	7.87	10.77
చంద్రుడు	92.8	79.0	...	16.01	19.60
చంద్రుని	98.6	79.5	...	12.64	10.84
చంద్రుడు	98.6	80.2	...	4.96	4.89
చంద్రుడు	95.0	78.6	...	6.85	5.96
చంద్రుడు	91.8	74.2	0.04	14.48	10.67
చంద్రుడు	95.4	74.8	...	10.58	5.79
చంద్రుడు	98.8	78.5	...	4.29	5.84
చంద్రుడు	91.8	75.4	...	5.55	5.25
చంద్రుడు	94.5	78.8	0.12	12.24	7.66
చంద్రుడు	85.8	67.0	...	15.86	11.25
చంద్రుడు	94.2	74.4	...	12.11	9.18
చంద్రుడు	91.9	78.1	...	14.74	12.26
చంద్రుడు	99.6	70.4	...	5.64	6.60

వాయుభారము వైపుకొనుటకు కొంచెము తగ్గినది; ఇతర ప్రదేశములలో కొంచెము హెచ్చినది మలబారువాయువులు అల్పముగ నున్నవి. సర్కారులలో వాయువు పంచలనయితేను. దక్షిణభాగమున దక్కయితర ప్రదేశములముందు ఉష్ణము హెచ్చినది. పగటిపూట ఉష్ణము దక్షిణభాగమున దక్క మాయముకంటె యెక్కువగ నే యున్నది. రాత్రి ఉష్ణము దక్షిణమున పర్వతములలో దక్క మాయముకంటె హెచ్చుగ నేయున్నది. ఆర్ధ్రత సాధారణముగనున్నది. లోకలి ప్రదేశములయందు మేఘము తగ్గినది. బొంబాయితీరమున వర్షము విస్తారముగనున్నది. మలబారులో మిశ్రముగనున్నది; ఇతర ప్రదేశములలో స్వల్పముగనున్నది.

ఎడవల్లి బి. రాను

ఆక్రింగు వాతావరణ నిర్ణయి

మన మార్కెట్టు.

గురువారము సాయంత్రము. రాజధాని బ్యాంకి రేట్లు:— కలకత్తా నూటికి ఐదు చొప్పున జూన్ 5, 1919; బొంబాయి నూటికి 5 చొప్పున జూన్ 10, 1919; మదరాసు 100-కి 6 వంతున జూన్ 9, 1919. మార్కెట్:— అడిగిన తక్షణం 1-8 1/82, తెలిగ్రాపు ట్రాంకుఫరు 1-7 81/82, మూడు నెలలు 1-8 8/8, 6 నెలలు 1-8 11/16. గవర్నమెంటు పేదరు:— (నూటికి 3 1/2 చొప్పున) రూ 70-8-0. కలకత్తాలోని టోటల్ షేరములు. 1919 సం॥ రము జూలై 10 తేదీని కలకత్తా నగరమున ఈ దిగువ శరతులు టోటల్ షేరముల ఖరీదులు ఇట్లు యుండెను. జనకార:— సి. డి. ఎస్. కంపెనీ (ఎలుపు) గ్రూపుస్వామి 400 పానులకు రూ. 110-0-0 ఎమ్. 400 పానులకు రూ. 88-0-0. విజ్ఞప్తి:— బలము నెం. 1. బంగారము యగు రూ. 7-18-0 మెదల 7-14-0 మూసఫీ ఇంకను రాలేకు. అదిసిగింజలు:— బోల్సునూటికి 4 చొ॥ బంగారముగులుకు లేపు.

గింజలు తీయని ప్రత్తి (లి) రైలుద్వారా, సహద్రము ద్వారా (విశేషము, కొస్తాలకుండి) 1919 సం॥ జూన్ 28-వ తేదీతో అంతమగు వారమునకు బొంబాయికి 89,188 టేళ్లు చేరినవి. టేలు 1-కి 400 పానుల బరువు కలదు. 1917, 1918 సం॥రములలో ఈదినములలో 56,566 టేళ్లు, 52,987 టేళ్లును వచ్చినవి. ఈ ఋతువు ప్రారంభమునుండియు (నెప్టంబరు 1 వ తేదీ) బొంబాయి నగరమున గింజలుతీయని ప్రత్తిటేళ్లు 2,107,907 వచ్చినవి. 1917-18 సం॥ రములలో 1, 886, 616 టేళ్లు ఈ దినములలో వచ్చెను. 1916-17 కత్తరములలో 2,601 714 టేళ్లు వచ్చెను. 1917-18 కత్తరములలో పోల్చిన యెడల నూటికి 12 వంతున హెచ్చెను. 1916-17 సం॥ రములో నీ కృత్యాసము జూనియెడల నూటికి 21 కట్కుగ అయ్యెను. 1919 సం॥రము జూన్ 26 తేదీని బొంబాయిలో నిలువగాయున్న ప్రత్తిటేళ్లు 1,184,000 కలవు. 1919 సం॥ రము ఈదినములలో 687, 858 టేళ్లుగలవు.

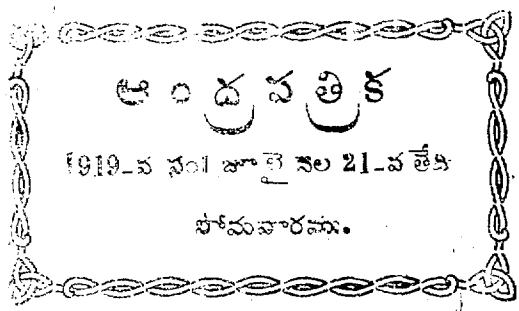
1917 సం॥రములో 962,000 టేళ్లు కలవు. 1919 సం॥ జూన్ 28-వ తేదీతో అంతమగు వారమునకు విశేషములనుండి కలకత్తా బొంబాయి మదరాసు, కరాచీ, రంగూనులకు సహద్రముద్వారా దిగుతుంటి అయిన బట్టలకొలత 150 లక్షల గజములు. 1918-17 కత్తరములో 200 లక్షలు, 480 లక్షలు గజము. సరకు దిగుతుంటి అయ్యెను. హిందూజీవములో తీయాలయిన గుడ్డలును, విశేషములనుండి వచ్చిన గుడ్డలును, బొంబాయి, కలకత్తా మదరాసు, కరాచీపార్టులనుండి రైలుద్వారా వచ్చిన గుడ్డల సంఖ్య 1761 లక్షలు. 1918, 1917 కత్తరముల యందు 1869, 2266 లక్షలు సరకు రైలుద్వారా వచ్చెను. ప్రపంచవారణికు.

1919 సం॥ రము జూలై 8-వ తేదీని కలకత్తా పోర్టు కమిషనుల గిడ్డంగులలో 294, 892 బస్తాల పంచదార నిలువ యుండెను. అందులో 27, 515 మొదము పంచదార, 267, 877 జావా పంచదారయునకలవు. 1918 సం॥ రము జూలై 9-వ తేదీని 427, 814 బస్తాలకలవు 1919 సం॥ జూలై నాల్గవ తేదీని బొంబాయి నగరమున 40, 000 బస్తాల పంచదార నిలువ యుండెను. ఇందులో 85,000 మొదము పంచదారయును, 5000 జావా పంచదారయును కలదు. 1918 జూలై 5 తేదీని 160, 000 బస్తాల పంచదార యుండెను. (10 బస్తాలు 1 లక్ష) టేటు రైళ్ళయొక్క ఆర్డరు 1919 సం॥రము ఏప్రిలు 1 వ తేదీ మొదలుకొని జూన్ 21 తేదీ వరకు 1918 సం॥రము ఈతేదీనాటి రూ 908785 ల తక్కువగా యుండెను.

బ్రిటిషు ఓవర్సీసు బాంకి.

లండను, జూలై 15:—వాలా 5 పానుల చొప్పున 10 లక్షల పానుల వాలాల నిదివరకే బాంకులవారు పుచ్చుకొనిరి. టాచెంట్ హోల్స్ యింపీయలు ఓటమును బాంకులు కూడా పుచ్చుకొనెను. 2 లక్షల వాలాలకు దరఖాస్తులు కోరబడెను. ఈ బాంకి క్రొత్తగా ఏర్పరపబడినది. ఆంగ్లో సౌకు అమెరికను స్టీలు మిల్సుకరికొనెనెవి, నార్తరు బాంకింగు కంపెనీ, డీకన్స్ బాంకి, స్పాట్లండు యూనియను బాంకి విలియం డీకన్స్ బాంకులవారు దీనికి మూలధనము చేర్పరనిరి.

ఏషియన్ కమర్సు అసోసియేషన్ కంపెనీ (లిమిటెడ్) బొంబాయి. (ఇండియా గవర్నమెంటువారిపద్ద రూ 2,00,000 లు డిపాజిట్టు కట్టబడియున్నది.) ముఖ్యమైన ప్రకటన గుంటూరులో యుండు దేశాభిమానిపత్రికా సంపాదకులైన డి. శేషచలకతిరావు గారికి గ్రాంటుచేయబడిన యాకంపెనీయొక్క ఏషియన్ రెస్టరేషన్ బడిన దని యిందుమూలముగా యాకంపెనీకి సంబంధించినవా రందరికిని తెలియబరచుచున్నాము. వారికి యాకంపెనీతో 17-7-1919 తేదీ నుండి ఎట్టి సంబంధమును లేదు. ఉత్తరసర్కారులలో పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలయును. వివరములకు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసుకొనవలెను. జె.కె.రాజారావువంతులుగారు, కార్లదర్శి, మద్రాసు బాంబి: 8, తంబునెట్టిసిథి, మద్రాసు.

స్వసరిపాలనోద్యమ సాఫల్యము

మితవాదసంఘపు రాజకీయముల క్రత్యేకముగ కృషి సలుపుచున్నట్లు, తంతివార్తల బట్టి గ్రహించవచ్చును. ఇంతవలన కలిగెడి నష్ట మెద్దియును నుడువ సంస్కరణముల చట్ట మేదోరీతన పార్లమెంటు సభవారిచే నంగీకరింపబడి తిరుగు. హిందూ దేశ రాజకీయ బాధలను సాధ్యముగ సంతవరకు చట్టములో తగిన మార్పును జొప్పించ బడునట్లు, వ ని జేయ వలసి యున్నది. చట్టమున్న యున్నటుల, ఏ పక్షము వారిని సంత్వేషింపరచుటలేదు అన్ని పక్షముల వారును, సంస్కరణాభివృద్ధి నాశించుచున్నారని కోరెడి మార్పులలో మాత్రము మితవాదులకన్న కాంగ్రెసు పక్షమువారు ముందంజ వైచుచున్నారు. కాని, ఏ రెల్లరకును సమానభూమిక లేకపోలేదు. ఉపాధ్యక్షులకు లగు నాంగ్ల ప్రముఖు లీ మాత్రపు సత్వమును కనిపెట్టలేకపోయి. రాజకీయ పక్షముల నాంగ్ల దేశీయులకు క్రొత్తవిధాన పక్ష పక్షములలో వారు పుట్టి బెరిగిరి. హిందూ దేశీయ రాజకీయ వాదులలో కన్న, లేబరుపక్షములో కెక్కుమ విభాగములున్నట్లు, బిసెంటుగారు న్యాయాధికారిగా పత్రికకు వ్రాయుచున్నది అందుచే భేదాభిప్రాయ ప్రకటనము, సంస్కరణములను భంగపరుచునని దలచుచు విలంబము. మితవాదపక్షమువారు, మాంటాగూ గారిని సందర్శించి, తమ యభిప్రాయములను స్పష్టముగ వివరించుట, నేటి తంతివార్తలు తెలుపుచున్నది. కేంద్రప్రభుత్వమున బాధ్యతను వెంటనే ప్రవేశ పెట్టవలయుననియు, రాష్ట్రప్రభుత్వము విషయమై బిల్లు స స్కరణ నివేదికను గూడ వెనుకకుబోవుచున్నదనియు, అయిన వత్సరములైన పీమ్లట ప్రజాయత్త శాఖలను పోల్చుజేయవలయుననియు మితవాద ప్రతినిధులు తెలియజెప్పిరి. ఈ విషయముల నన్నిటిని లిఖితరూపముగ వివరించుచు, జాయింటుకమిటీ ఎదుట బెట్టవలయునని, మాంటాగూగారు నుడిపిరి.

మితవాద పక్షము వారి యభిప్రాయము తెలుసున్నను, వారు భేదాభివృద్ధికరము లగు మాచన, సంస్కరణముగ వెల్లడించుచుండుట సంతసమునకు కారణ మగుచున్నది. పృథ్విశ చంద్రావయిగారు, మితవాదుల పక్షమున ఆంగ్ల దేశీయులకు వెడలి ముందీరి. వీరు, ఇండియా పత్రికలో వివిధ పక్షముల వారి యభిప్రాయముల గూర్చి వ్రాయుచు, అన్ని పక్షముల వారికిని సామాన్యాభిప్రాయములు చాలవరకు గల వని, తెలిపి యుండిరి. కాని, సంస్కరణములలో కెల్లముఖ్య సంస్కరణమును వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము విషయము విషయముల గనుపరుచుకొనుట మాత్రము కోచునెయ్యము. మాంటాగూగారి సంస్కరణావళికిని గూర్చి బట్టెలు సందర్భమున ముచ్చటించియు, ఏలకో బిల్లునుండు దీనిని విడచిపెట్టిరి. మిగిలిన సంస్కరణము తెలుసున్నను, యీ సంస్కరణము గూర్చి యెవరు, నెల్ల రేకగ్రీవముగ ననుభవించుచున్నట్లు అవసరము.

కాంగ్రెసు రాజకీయ బాధలు, జాతీయవాదుల కోర్కెలను బాగుగ వెల్లడించెద రనుటకు సందియముండదు. పటేలుగారు, ఇండియాపత్రికలో వ్రాయుచు, హిందూ దేశమునకు వాణిజ్య స్వాతంత్ర్య మవసరమని దెలిపిరి. ఈ సంస్కరణము లేనిది, మిగిలిన సంస్కరణములు ప్రయోజనకరము గవని, వీరు నిరూపించిరి. కాంగ్రెసు సభ వారు గోరెడి సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడని యెడల, సత్వరాభివృద్ధి కవకాశముండదని, వీరు తేట తెల్లము గావించిరి.

కాంగ్రెసు రాజకీయ బాధల యుద్దేశముల గూర్చి, కొన్ని పత్రికలు విరుద్ధాభిప్రాయముల వ్యాపించజేయుచున్నవి. లండను ప్రెస్సు పత్రిక నిట్టి యుపగతముల వ్రాసెను.

“డిసెంబరు నెలయుందు ఢిల్లీలో జరిగిన ప్రత్యేక దేశీయమునాథాయం దెన్నికొనబడిన ప్రతినిధులలో, బి. జి. తిలకు, గా. వి. జె. పటేలు, వి. పి. మాధవరావు, ఎ. సి. కేలాకర్ గారు గలరు. వీరు కాంగ్రెసు మొత్తములకు విధానము నవలంబించుచున్నారు. సంవత్సరము క్రిందట ప్రచురింపబడిన మాంటాఫర్డు నివేదికములో, ఈ విధానము తిరస్కరింపబడెను.”

ఢిల్లీలో జరిగినది ప్రత్యేక సమావేశముగాక, సాంవత్సరిక సమావేశమేనని, ప్రెస్సుపత్రిక గ్రహించలేదు. మాంటాఫర్డు నివేదికలో సూచించబడిన లోకీ కాంగ్రెసువిధానమునకును, ఢిల్లీలో గోరబడిన సంస్కరణములకును సంబంధ మెద్దియు లేదని గూడ, ప్రెస్సుపత్రికకు దెలియక అసంగతములను ప్రచురించుచున్నది. జాయింటుకమిటీ యెదుట, వివిధపక్షముల వారును తమ తమ కోర్కెలను స్పష్టముగ వెల్లడించెద రనుటకు సందియముండదు కొయిలిషను పార్లమెంటులో, తుదకు ప్రసాదించబడెడి సంస్కరణములు బిల్లులోని సూచనలకు కొరవడు నని యూహించుటకు వీలులేదు. వివిధపక్షముల వారి ప్రయత్నములవలన, అభివృద్ధికరము లగు మార్పులు గావించబడి, కేంద్రప్రభుత్వమునందు గూడ బాధ్యతాయత పరిపాలనము ప్రవేశపెట్టబడచో, రాజకీయ బాధల ప్రయోజనము మూలకముగ కొంతపడి లాభము గలుగును.

జాయింటుకమిటీవారి విచారణ బహిరంగముగ జరుగునని, తెలియుటచే నివరకు సంతసించితిమి. కాని, యిది రహస్యముగ జరుగుచున్నట్లుల రూపు దెలుపుచున్నాడు. ఇట్టి విషయములలో రహస్య విచారణ జరుగుట కెట్టి యవసరము గలిగెనో తెలియదు. ఇండియాప్రభుత్వము వారి పక్షమున, సాక్ష్యము ప్రథమమున తీసికొనబడుచున్నది. సర్ జేమ్సు మెన్సన్ గారు మొదటిసారి విచారించబడుచు ననియు, పార్లమెంటు సెలవులందు సహితము, యీ కమిటీవారు తమ విచారణను కొనసాగించుచు, సెప్టెంబరు మధ్యకాలములో దానిని పూర్తిగావించుననియు, మద్రాసు ప్రెస్సు పత్రికలోని ప్రత్యేక తంతివార్త తెలుపుచున్నది. పరిస్థితుల నన్నిటిని పరిశీలించి, కొయిలిషను పక్షమువారి కాలమున, విశాలముగ సంస్కరణములు దేశమునకు ప్రసాదించబడునని తలచుట కాధారములేకున్నది. కాని, ఈ మార్పు ప్రసాదించబడెడి సంస్కరణముల స్వభావ మెట్లులున్నను, స్వసరిపాలనాభివృద్ధి త్వరలో చేకూరక తప్పదు. కాల స్వభావము ప్రజాతాపాలనమున కనుకూలముగ నున్నది. స్వసరిపాలనా చిరవ్యాపకమునకు కొంచ మవకాశము గలిగిన పీమ్లట, నిరంకుశవిధానము చిరకాలము కొనసాగనరదు. అందుచే భావిస్థితి నిరాశకు నెడమియ నక్కర

లేదు. కాని, తరువాతకాశముల నేమాత్రము జారవిడువక ప్రజలు నిరంతర కృషి సలుపుచుండుట ముఖ్యవసరము. అన్య తెంతటి సహాయ మొనర్చినను, దూరమాలోచించిన, ఏ దేశపువిముక్తి ఆదేశ ప్రజల స్వయంకృషిమైననే నాధారపడియుండునని, చారిత్రము వెల్లడిజేయుచున్నది. హిందూ దేశమునకు గూడ యీ సూత్ర మన్వయింపక బోదు. హార్ని మెనుగారు, గాంధీ మహాశయునికి వ్రాసిన యీ క్రింది లేఖ జూచిన, విజము వెల్లడియును. ప్రజలలో నూతనాశ జనించును.

“పోలకుగారి పరముగ నాకు మహాదేవుగారిచే వ్రాయబడిన రెండు లేఖలుమాత్ర ముండినవి. బిసెంటుగారున్న యింటిలో తిలాంగుగారిని చూడబోగా, యీ లేఖల నక్కడజూచుట తటస్థించెను. బొంబాయి మిషనరీ శాంతిముఖముగ ప్రవర్తించినందులకు నాకెంతయో సంతోషము గలిగెను. ఎల్లరు నాపై గనుపటచిన ప్రేమచే, నేను భావప్రేరేతుడ నయితిని.....నేను కాంగ్రెసు రాజకీయ బాధలలో చేరితిని. వారితో కలసి బనిచేయుచున్నాను. క్రస్తుత ప్రభుత్వమువారినుండి మనకు తగిన సంస్కరణములు లభించునని నాకంతగ నాశలేదు. హిందూ దేశములోనే చేయవలసిన పని విశేషముగ నున్నది. ఈలోపున సాధ్యముగ సంతవరకు నేను కృషి సలుపుచుండును. బిసెంటు గారు మితవాద రాజకీయ బాధలతో కలసి బనిచేయుచున్నారు. పార్లమెంటు సభలో నెన్నికలు జరిగిన నాటినుండియు, యీ దేశ ప్రజల భావములలో క్రొత్త మార్పు గలిగినది. శరత్కాలములో క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగవచ్చును. అవి జరుగుచో, కామన్సు సభ సూతరాకారము దాల్చును. సూతన సభవారు హిందూ దేశమునకు న్యాయ మొనర్చెద రని విశ్వసించవచ్చును. రౌలెటు శాసనముగూడ, వారిచే రద్దుపరుచబడును. ఈ విషయమై మున్నుండు విపులముగ వ్రాసెదను.”

ఇరైండు సమస్య

మేము గతవారమున సూచించినట్లు, ఇరైండు సమస్య అంతర్జాతీయ సమస్య యగుచున్నది. అమెరికావారి సమస్య జరిమానము విషయమై కడుశ్రద్ధవహించుచున్నారు. ఇట్టి సమస్యమున, సర్ ఎడ్వర్డు కార్ననుగారి హాలోచితముగ, తమ మూర్ఖపు పట్టుదలను వెల్లడించుచు, అల్లస్టరు వారి హక్కుల కిసుమంతభంగము కలిగినను, తాము మరేయొకమారు అల్లస్టరు వాలంటీయరులను తయారు జేయుచునని యుపన్యసించుట అవ్యక్తము సూచించుచున్నది. సికాగోనరుల అతివాదమునకు నిరోధము గలిగించి, ఇరైండు ప్రజల కోర్కెలను సంతృప్తికరచుటకై, ఆంగ్లదేశ ప్రముఖులు గొందరు ఇరైండున కిధినివేళ రాజ్యసాన మిప్పించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు ఈ యుద్యమమును నిరసించుచు, ఐరిషు రిపబ్లికన్ వేళ అధినివేళ స్థానము పర్యాయపదమని కార్ననుగారు ప్రసంగించిరి. కార్ననుగారి యుపన్యాసము యూనియనిస్టులలో గూడ నసంతృప్తి కలిగించినది. కార్ననుగారి బెదిరింపులవలన లాభముకన్న నష్టమెక్కుడు గలగు ననుటకు సందియము లేదు. ఈ వారముదిన లండను ప్రెస్సుపత్రిక జూచిన, ఐరిషు సమస్యగూర్చి, అమెరికా వారికి శ్రద్ధ యధికమగుచున్నట్లు స్పష్టముగనున్నది. ఇటీవల అమెరికానుండి ఇరైండునకు వెడలిన వాలు, డ్యూసి రయ్ గార్డు బ్రిటీషు పరిపాలనము పై ద్వేషము బుట్టించెడి యొక నివేదిక దయారుజేసి దానిని

లోకమాన్యతిలకు వర్ణంత్యుత్పవము

23-వ తేదిని జరుపబడును

యథా శక్తిని తోడ్పడుడు.

విల్లునుగాడికిని, అమెరికాదేశమునకును బంపి
యలబడికలిగింది. నివేదికలోని విషయములు
సత్యమారములని, ఇర్రెండు ప్రభుత్వము వారు
సమాధానము బ్రతురించిరి. దీనికి ప్రతిఃధులు
తైముప్రతికలో తిరిగి జవాబుసగిరి. ఇట్టి వాద
ప్రతివాదములకు దోడుగ, టి. పి. ఓకొనరుగారు
అమెరికాకు దీర్ఘముగ తంతివార్తను బంపుచు,
నివేదికయందు కొన్ని పొరబాటులున్నను ఇర్రెండు
దేశస్థితి గూర్చి వివరించుటకు ప్రథమ ప్రయత్న
మిదియే యని తెలుపుటచే, అమెరికాలో
యము లుదయించుననియ, సర్ ఎడ్వర్డు కా
గారి ప్రకటన మీసందియముల బాపనేరదనియు,
తైముప్రతికకు వాపింగుటను విలేఖరి వ్రాయు
చున్నాడు. ఇంటియగాక, సికాగోనకువత్తు నాయకు
డగు, డివెలరాగారు అమెరికాకు బోయి, అక్కడి
ప్రజల నుద్బోధించుచున్నటుల, తెలియుచున్నది.
కాంగ్రెసుసభలో, ఇలియనాసు ప్రతినిధి యగు
మేసనుగారు, ఐరిషాప్రజాసత్తాప్రభుత్వము నంగీ
కరింపవలయునని తీర్మాన మొకటి ప్రవేశపెట్టి
రనియు, అది రెండుసభలలో గూడ త్వరలో
సంగీకరింపబడు నేమో నిశ్చయము గాల్చేదనియు,
తైముప్రతికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. పరి
స్థితులు విషమముగాక ముందే, ఐరిషాసమస్య పరి
ష్కరింపబడుట యవసరమగుచున్నది. సామ్రాజ్య
స్వస్వపరిపాలనము ఇర్రెండునకు త్వరలో ప్రసాదించ
బడుచో, సికాగో యుద్ధయము నశింపకతప్పదు.
కార్నెగగారి ప్రసంగ మెటులున్నను, బ్రిటిషు
ప్రభుత్వమువారి సమస్యప్రాముఖ్యమును గుర్తిం
పకపోలేదు. ఐరిషాసమస్య పరిష్కారము నేమా
త్ర మాపియించ వని, బోనార్రాగారు కామన్సు
సభలో చెలిపిన వాక్యములు యిండుకు తాత్కా
లముగ నున్నవి. ప్రపంచస్వాతంత్ర్యమును నిలువ
జెట్టుటకై త్యాగప్రత్యూహనిన, బ్రిటిషుదేశము
ఇర్రెండు, ఇండియా సమస్యలను త్వరలో పరిష్క
రించుటకు వెనుదీయదని విశ్వసింపవచ్చును.

కాంగ్రెసు సభ

కాంగ్రెసు సమావేశమును వంజాబుకుండి
మరియొక ప్రదేశమునకు మార్చుట యవసరము,
అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మా
నించిరి. అమృతసరమునందే కాంగ్రెసును జరు
పుటకు సాధ్యమగుననివి రిభిప్రాయపడిరి కాంగ్రె
సు సంఘమువారి తీర్మానము దేశీయుల కెల్లర
కామోదకరముగ నుండుననుటకు సహాయము
లేదు. వంజాబులో ప్రభుత్వ లక్షకుల శిక్షించు
బడిన మాట నిష్పక్షమే ప్రజలు భీతావహులై
యున్నారనుటయు నిజమే. ఇట్టి స్థితిలోనే, భార
తీయు లెల్లరు జేరి, వంజాబు ప్రజలలో భ్రష్ట
మును పురికొల్పవలసి యున్నది. సక్రమాందోళన
మును కొనసాగించుటకు, వంజాబు ప్రజలలో
ప్రబోధము గలిగింపవలసి యున్నది. మిగిలిన
రాష్ట్రముల వారెల్లరును పూర్తితో బని
చేయుచో, కాంగ్రెసు సభ అమృతసరమున
జయపడముగ జరిగి తీరును. కష్టములు సంభవించి
సంత మాత్రమున, వంజాబునుండి కాంగ్రెసును
వేరొక ప్రదేశమునకు గొంపోవుచో, హిందూ దేశీ
యులకు తగిన స్వేచ్ఛములేదని, యితరులు తలంచు
టకు వీలుగలుగును. వంజాబులో కాంగ్రెసు సభ
జరుగుచో, అక్కడిప్రజలు తమకు గలిగిన వెతల
గూర్చి హిందూ దేశ ప్రతినిధులకు నివేదింప గలు
గుదురు. ఈ సందర్భముల నన్నిటిని పరికించి,
ఎట్టి యవాంతరములు సంభవించినను లక్ష్యపెట్టక
దేశనాయకులు వంజాబులోనే కాంగ్రెసు సభను
జరిపి, తమ విధాయక కృత్యమును నెరవేర్చు
గోరెదము.

విచారణసంఘము

వంజాబు దేశస్థితి గూర్చి విచారించే సంఘ
మున, వంజాబుదేశ పరిపాలనాచుభవము గలిగిన
యుద్వోగి యొకరును, హిందూ దేశ ప్రముఖు
లొకరును లేవక సభ్యులుగ నుండురని, పాల్
మారు గెజట్టు పత్రికలో నొకరు ప్రాసెరట.
హిందూ దేశ పరిపాలనమునకు సంబంధించని
వారిని మాత్రమే విచారణ సంఘసభ్యులుగ నిశ్చయ
మింప వలచుననియు బహిరంగ విచారణ జరుగ
వలయుననియు, కాంగ్రెసు సంఘమువారు కోరిరి.
వంజాబు విచారణ సంఘమును, మరి యొక
రాలెటు సంఘమువలె నిర్మించుటచే లాభ మే
మాత్రము గలుగదు.

ప్రాప్తజేతరులు: బొంబాయి గవర్నరుగారు

బొంబాయి గవర్నరుగారు పూనాలో
దక్కను రయితుల విజ్ఞాపన కిటుల జవాబిచ్చిరి.

“ప్రాప్తజేతరులు బొంబాయిలో జాపి నిర్వహింపబడిన, యిత
రులు జాపి నిర్వహింపబడిన మిగుల తారతమ్యము గల బలపడితి. మీ
జాభిప్రాయ ప్రత్యేకముగ నాటకములు గలవని, తెలిపియం
టిరి మీను తెలిపిన కథనము వ్యాపకమున నే వెంచకలను.
వెనకబడిన సంఘములలో విద్యుత వ్యాపకమునకు, ప్రభు
త్వములకు పరిధిగ నున్నది..... నేను మీకోక నలహా
నిచ్చెదను. ప్రాతచక్రము గూర్చి విశేషముగ నాలోచింప
బట్టు. బాప్రములు విజయముగూర్చి, తులనాదేవలను. సరి
యగుమాగ్గుల నవలంబించి, మీరు స్వీయాభిప్రాయ ప్రయ
త్నించుట భాజ్యము.”

మద్యపానము

మద్యపానమును వాపినై చుటకు, అమెరికాలో
ప్రజల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆంగ్ల దేశ
మున నీ విషయమై ప్రబోధము గలిగించుటకు
అందోళనము నలువలపు నని తెలియుచున్నది.
హిందూ దేశీయులను మద్యపానము హిందువు
లకును మహమ్మదీయులకును గూడ మతరీత్యా
నిషేధింపబడెను. గాల, యీ దుర్భాష మిప్పుడు
వికరీతముగ వ్యాపించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు
సంపూర్ణ నిషేధమునకు బూనుచో, ప్రజలు వారి
ప్రయత్నములకు పోడ్చుకొనరనుటకు సందియము
లేదు.

బికెనీరు మహారాజుగారు

హిందూ దేశమునకు, నానాజాతుల సమ్మే
ళనమును సభ్యత్వము నిష్పించుటకు, బికెనీరు
మహారాజుగారి ప్రయత్నములు చాల వరకు
సహాయపడె నని తెలిసికొనుటకు సంతసించు
చున్నాము. మాంటాగూ, సిన్హప్రభువుగార్లు
వ్యాధిగ్రస్తములగుటకు వీలులేకబోయివున్నను,
యీ విషయ నిర్ణయమునకు, బికెనీరు మహారాజు
గారికొకరే కృషిసలిపిరి. బికెనీరు మహారాజు
గారు జేసిన మహోపకారమును భారతీయు
లెన్నడును మరువజాలరు.

పి. చెంచయ్యగారు

క్రిష్టియను పేట్రెయటు పత్రిక యిటుల
వ్రాయుచున్నది.

“మాసంపాదకవర్గములో నొకరు పి. చెంచయ్యగారు,
అంధిరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము, మద్రాసు ప్రెసిడెంట్
సంఘముల పక్షమున, సాంగ్లదేశీయునకు ప్రితినిధిగ పడలిరి.
హిందూ రాజకీయసంఘములు రెండును, క్రైస్తవులకు తమ
ప్రతినిధులకు పెన్సికొనుట సంపాదకారణ మగుచున్నది.”

వీణ వెంకటరమణదాసుగారు

మీరు నిన్నటిదినము, గోల్కొండలో గావించిన అద్భుత
వీణావాద్యదర్శనముచే సభ్యుల హృదయవికలము గావించిరి.
కాత్రుసంబంధ మగు ఖదిరీమే గాక, నీరుల గంగు
గారివెడి వాయిదాడ, వీర పాటయును మిళితమై సభ్యులకు
రంజితజేసెను. దురీతకాలమును వారించుటలో, వీర్యవీ
రము. ఆంధ్రవిద్యాసంఘ కిటులనే రాజధానిపట్టణముగా
నియతైపుజ్యయను జూపునెడల, గాన కళా ప్రదర్శనమున
ఆంధ్రు లితరులకు దీనిపోవువాని గారని, వెల్లడిచుటకు
నిశ్చయము.

ఆంధ్రనిర్బంధితుడు

ఈమారు క్షమించబడి విడుదలైన వారిలో
దర్శి చెంచయ్యగారి నానుమున్నదో లేదో తెలియ
కున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్న
మొకను మాకు చేరలేదు. చెంచయ్యగారిదివరకే
విడుదల బడుదురని ఆంధ్రులెల్ల రెచుదుజూచు
చుండిరి. ఇట్టి మహోత్సాహ సమయముందయినను
ప్రభుత్వమువారు వారిని క్షమించి విడుదలు,
భావ్యముగ నుండును.

ప్రకటన సంఘము

మదరాసు ప్రభుత్వము వ్యాట్లు ప్రకటించు చున్నా
రు:—విజ్ఞాన, సాంకేతిక కాఖిలములు చేయు పరిశోధనా
ఫలితములను, వానిని వృద్ధిచేయు మార్గములను తెలియజేయు
చుండుటకును, ప్రభుత్వ చర్యలకుగల కారణములను ప్రజలకు
తెలియజేయుటకును యేర్పాటులను జేయవలెనని ప్రభుత్వ
మువారు కొంతకాలమునుండి యోచించుచున్నారు. ఈ విష
యమును గూర్చి చర్చించుటకు నగర్మగ నాన బాంకెట్టింగు
హాలులో గాల్చి, ర తేదీని యొక సభ గావించిరి. ప్రభుత్వ
చర్యలకుగల కారణములను ప్రజలకు తెలియజేయుటకునర
చునియు, ఇందుములమున ప్రభుత్వమువారిపై ఆవరణభం
డించు బయలు దోదయను సభ్యు లెల్లరు కేకగ్రీనముగ నంగీ
కరించిరి. ఇటుల కొక ప్రభుత్వోన్మాదని నియమించి, ఆతని
కొక నలహాంఘము నీ కవలెనని సభ్యు లభిప్రాయపడిరి.
ఈ సంఘము చివ్విక నుండవలెనని, మి కేవల సంఘ
ములకూడ నిర్మించ వలెనని సభ్యులభిప్రాయపడిరి. వ్యవ
సాయము, కులతీ, విశ్రాంతి, పాదవిశ్రాంతి, మున్నగు విష
యములగూర్చి యింపయోగకరమగు సమాచారము ఇతర
దేశీయులలోని వారివా విషయములకు యీ సంఘము
వారు తెలియజేయుచుండ వలెనని తెలుపబడినది.
ప్రస్తుతము వివాదాంశములలో ప్రజాభావములే ప్రతికల
యందు గానరచ్చుచున్నవి గాన, సచర్చులసవారి అభిప్రాయ
ములు వెలువడుటలేదు. ఈ లోపము నీ విధముగ ప్రభుత్వము
వారు పూర్తిచేయ నలమకొనెరి. ఈ సమాచారమును కరత్ర
కులములకూడ, పత్రిక యులకూడ, ఇతరవిధములను
ప్రజల కందుబాటు చేయుటకు వర్తమాన ముందిరి. ఒకకేం
ద్రనంఘము ఈ వ్యాపాది మార్గములవలన ప్రజల కీస మాచా
రణముచెలియ జేయవలెనని సభ్యులు చూచించిరి. కేంద్రనంఘము
మదరాసులో నుండవలెనని మూవన కనుకూలు వెక్కుముగ
నున్నాడు. విషయములను ప్రభుత్వమువారు యోచించి, ఈ
సంఘ యాజమాన్యమును వహించుటకు జె. టి. గిన్నెయ్ వి.సి.
ఎస్ గారిని నియమించిరి ఆర్. డబ్ల్యు. బ్రాకు, డి. జేవదాసు,
కొలెంగోడురాజు, డి. కందస్వామికెట్టి, ఎస్. కన్నురంగ
అయ్యంగారు, అబ్దుల్ హుసేన్ ఇస్మహీనీ, మెక్సేలు
కె. నాగేశ్వరరావు, జి. పి. నరేశు, డి. రంగారావులు,
డాక్టరు నేటగార్లు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. ప్రజలెల్లరును
నానుసాధుద్యమమునకు పోడ్చుకుగరని శ్రీ గర్వగు గారు
విశ్వసించుచున్నారు.

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనము.

సురేంద్ర నాథ బెనర్జీ గారి భావములు.

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనమును గూర్చి మిత్రవాద రాయబారి గాధ్యక్షుడగు సురేంద్ర నాథ బెనర్జీ గారు భావములు అబ్బర్దురు. త్రికలో చెబుచున్నది. ఈ సంస్కరణములను త్వరలో ప్రసాదించవలెనని మీరు సహాయముగా జూపుచున్నారు. మాంటు-ఫర్డు విధానమును సంతులనపరచు, పాఠ్యమును నెడల కేంద్రప్రభుత్వమున కొన్ని మార్పులతో ప్రసాదించవలెనని మిత్రవాద వాయుభార సారాంశము.

బెనర్జీ గారిట్లు నడివిడి:- సంస్కరణ శాసనము పార్లమెంటు సభవారీకే త్వరలో ఆమోదము కావలెననియు, యాదీక్షయగున నెంతమాత్రము ఆలస్యము కారాదనియు మా అభిప్రాయము. కావున కమిటీ యెదుట తమ అభిప్రాయములను సంపూర్ణముగా తెలుపవలెనని భారత విద్యార్థుల అభిప్రాయము. ఈవిధానమును యెంతమాత్రము సంతులనపరచవలెనని, కేంద్ర ప్రభుత్వమున కొంతభాగ్యత యుండవలెను. ఈ విధానము బాధ్యతాయోగ్య ప్రభుత్వములయొక్క రాజ్యములను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములలో మాత్రమే చేయుచున్నది. కాని, కేంద్రప్రభుత్వమున నెట్టి మార్పులను లేక అమిశ్రముగా చేయుచున్నది.

భారత ప్రభుత్వమునా రీతీరల కంటే అభిప్రాయ ప్రకటనను నీవిధానమును సంతులనపరచు నూచనము గా వినియున్నాడు. ఒక ఉపాధినియు, ఆర్థిక ప్రాధికారమునకు సంబంధించిన రాష్ట్రీయ శాసన సభాసభ్యులను తప్పక ప్రభుత్వమువారలను సంతులనపరచు నిబంధన యుండరాదని భారత ప్రభుత్వమువారి నూచనము చెబుచున్నది.

ద్వంద్వపాలనా విధానము కార్యాను కూల్యము కాదని అనేకులు చెప్పి యున్నారు. అయిదు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లిందుకు ప్రతిపాదించుచున్నది. కాని అనేక విషయములు ప్రభుత్వమున కార్యాచరణ యోగ్యములు కావకపోవని పిమ్మట ఆచరణయోగ్యము లగుట రాజకీయముల యందు చునుచు మాచుచునే యున్నాము. దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వము తృప్తికరముగా నుండదని మొదట గొలంబడినది. కాని యిప్పుడది సంతులనపరచుకొని కృషిచేయుచుండుట లేదా? ద్వంద్వపాలనా విధానము కంటే భాగ్యతను ప్రజావశించేముటకు చుంచువార్తను కలిగితిమి. ప్రస్తుతపాలనముగూడ యాదీక్షామేదో యొక రూపమున గానకచ్చుచున్నది. ఒక్కొక్కచో యొక్కొక్క భాగ్యత అభివృద్ధియైందనునను, పాలనమున నెట్టి సంతులనములేదు. గతర్పున వలన చుండుకొనెద ద్వంద్వపాలనమున వికృతకలంకరమృతము.

కర్మవిధేయములగుగూర్చి యాదేశమున అతికఠోరముగా ప్రకటించబడుచున్నది. జాతిభేదము లేక తేమున గూడగలవు. మాంటుగూ గారు చెప్పినట్లు ప్రజాస్వామ్య ప్రతిష్ఠాపనాపాపమే యిట్టి విధేయములను రూపుమాపుటకు మంచి మార్గము. నేను బ్రాహ్మణుడను. సింహ ప్రభువును, బాసుగారును బ్రాహ్మణేతరులు. కాని, బెంగాలులోని బ్రాహ్మణు లందరను వారిని సాదరభావముతో తిలకించుచున్నాను. శాసన సభల యందు ప్రతి దినమున కలసికొనిన యెడల యీ భేద భావము లంతరించుట నిశ్చయము.

* * * *

వి. జె. పటేలుగారి విమర్శనము.

ఈమ్ర విషయముగూర్చి కాంగ్రెసు సభాకార్యదర్శి యగు వి. జె. పటేలుగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- అబ్బర్దురు పత్రికలో "మిత్రవాద రాయబారి"ను తలపేరుతో ప్రకటించబడిన సమాచారమును కాంగ్రెసు రాయబారిని విచారముతోడను, అశ్రద్ధతోడను, చదివించిరి. ఈమిత్రవాద రాయబారి మాంటుగూ విధానమును సమర్థించుచు, అందు బొంబాయి మిత్రవాద సభలో చేరుబడిన సభ్యులను తేర్చివలెనని బిటిషు ప్రజలకును, వత్రికలకును ఇతరులకును తెలియ చేయుట కిచ్చుటకు వచ్చియున్నాడు. ఆసభ్యులను:

- (1) భారత ప్రభుత్వమున బాధ్యతాయోగ్య ప్రభుత్వమున న నమరైంద జేయవలెను.
- (2) వైఖ్యకవులలో సగముమంది ప్రజానియత ప్రభుత్వముగ నుండవలెను.

(3) ప్రజలసాధారణ స్వక్యములకు సంబంధించిన వత్రికాస్వాతంత్ర్యమును మామూలు సంబంధించిన శాసనములను కామస్స సభవారి నెట్లెక్కమిటి అనుమతిలేక నిర్బంధించు.

(4) రాజకీయవిధికి గర్హితములను అధికారమును జేరకుటకు, విశేషసంబంధములు, కాంతియున్నను విషయముల యెడల వినియోగించవలెనని గాని, నుపరిపాలనము, మంచిఆర్థికపాలనము మున్నగు విషయములలో వినియోగించరాదు.

కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో సగముమంది భారతీయములగు నుండవలెను.

(5) ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము.

(6) మంత్రులకు కార్యనిర్వాహక సభ్యులతో సమానమగు జీతమును, ప్రతివత్సరి గలిగియుండవలెను. గతర్పున కెను మిదనే సమానాధికార ముండవలెను.

(7) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాధికారులు బిటిషు జేతమున నున్న రాజనీతిజ్ఞులలో నుండి నియమించబడవలెను.

(8) భారత ప్రభుత్వము వారు రాష్ట్రీయముండి, వారి యవలసిన సామ్యకంటే యెక్కుడుగ సమగ్రుడారు. కాని అప్పుడు తీసికొనవచ్చును.

(9) ప్రతిరాష్ట్రీయమున చాలవిషయములను ప్రజావశ్యతయగు జేయవలెను.

(10) శాసనసభలకు తమ అధ్యక్షులను, ఉపాధ్యక్షులను యెన్నుకొనుట కధికారము కలిగియుండవలెను.

(11) వ్యాపక, కార్య నిర్వాహక శాఖలకు విభజించవలెను.

(12) భారత వైఖ్యములోని కమిషను ఉద్యోగములలో 100 కి 20 వరకు భారతీయుల కొంగకవలెను.

ఈ మిత్రవాద సభాధ్యక్షులగు బెనర్జీ గారి సవరణ యైన గోరుచున్నారా? ఈ వైఖ్యమునుబట్టి మీని మీరు నడచియున్న తోచుచున్నది. సంస్కరణముల ప్రధానాంశమును ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య సమస్యనువీరు వదలివేయుచున్నారు. భారత ప్రభుత్వమునందలి మార్పు అరసరసమి చూచుచుగ దెలుపబడినది. ఇందుములమున నిందోక విషయమైనను ప్రజావశ్యతయైన యెడల మీరు మీ పక్షమువారున్నసంస్కృతి బెంబురునని యూహించవలసియున్నది. మాంటుగూ విధానము సంతులనపరచుపడరాదని మాత్రమే వారుకొరుచున్నారు.

భారత ప్రజల పక్షమున మాట్లాడుటకు అధికారముగల కాంగ్రెసులీగుల సభల మాంటు ఫర్డు విధానము, ఆసంస్కృతికరముగా నున్నదనియు, అది ఆగస్టు 20 తేదీ ప్రకటనానుగణ్యముగా బాధ్యతాయోగ్య ప్రభుత్వమునకు వాస్తవాంతరముగ నుండరాదనియు అభిప్రాయముండి యాక్రింది నూచనము గా వినియుండినవి:-

- (1) రాష్ట్రీయలలో సంపూర్ణ బాధ్యతాయోగ్య ప్రభుత్వము.
- (2) కేంద్ర ప్రభుత్వమున వాస్తవమగు భాగ్యత.
- (3) ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము.
- (4) 15 వత్సరములలోపున సంపూర్ణ బాధ్యతాయోగ్య ప్రభుత్వ మొంగు బడునని శాసన బద్ధమగు వాగ్దానము.
- (5) ఇండియా కవులమును తీసివేయుట.

ఈ సవరణ రీతిలలో చేయ బడినగాని భారత జేతమున కాంతియు సంస్కృతియు, అభివృద్ధియు నుండదని నేను నిశ్చయముగా చెప్పవలెను.

కాంగ్రెసు లీగుల కొక్కెలను గూర్చి ఆంగ్లజేత వత్రికల కొంచుకేరయి దెలియకుండు టాక్సర్పు జనకము. ఒక సంవత్సరమునకు బూర్వము సంస్కరణ నివేదిక కర్తలచే యూచించబడి, తిరస్కృతమైన కాంగ్రెసులీగుల విధానమునే కాంగ్రెసు రాయబారులు కొరుచున్నారని "మైన్సు" పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇది సత్యమారము. కాంగ్రెసు రాయబారులు ఇట్టి కాంగ్రెసు లీగులముల కనుగణ్యమగు సంస్కరణములను కొడుటకు వచ్చియున్నారు. "మైన్సు" పత్రిక వ్రాపు కాంగ్రెసులీగుల విధానము 1916 సంవత్సరము నాటిది:- "ఇండియా పత్రిక"

పరాను కాట్టకుల సమ్మెకట్టు.

సోని, జూలై 18:- పరాను ప్రధాన కార్యకర్తలసంఘము వారేర్పరచిన సార్వజ్ఞిక కర్మకార్యమునకు కొన్ని సంఘముల వారంగిరింపలేదు. రైల్వేవారివాండ్రలో ముఖ్యముగా నీవిషయమున అభిప్రాయభేదము కలిగియున్నది. యిటీరాజకీయములగు సమ్మెకట్టులకూడ వీని వ్యాధసాయక ప్రధానసంఘమువారు ప్రకటించిరి. వనిచేయగోరువారందరను పరిచేయవచ్చును. దొరతనమువారు తమవిధిని నిర్వహించ వలెనని వారు ప్రకటించిరి.

స్థానిక వార్తలు

బియ్యము:- కంజాపూరు జిల్లాలో బియ్యము నెట్టి కారణము లేకుండు అమ్మనున్నారని సభాముతులకు గతర్పున గారు ప్రకటించుచున్నారు.

శాసనసభ:- దక్షిణమండలములలో జరిగిన దారులుకాని భూస్వాముల పక్షమున జి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగారు మదరాసు శాసనసభ్యులుగ నెన్నికన బడిరి తెలియుచున్నది.

ఒక ఉపన్యాసము:- రేపటిదినము సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు గోఖలేభవనమున జి. ఎస్. ఆరంజేలుగారు "ప్రతికా సంపాదకుల కష్టము"లను గూర్చి యుపన్యాసించురు. వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి ధ్యక్షత వహించెదరు.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము:- గౌ. లిటియి మొయిల్యుగారు పబ్లిక్ ఇన్స్పెక్షను డైరెక్టుగా భూమిపరపబడి. హెచ్. ఎస్. అన్నిన గారు తమ శరీరాకోగ్యము వాగులేకుండుటచే, స్థానికారిలన భారీయైన స్థానమునకు తమదరభావము యోచించవలదని తెలిపినటులు తెలియుచున్నవి.

సద్విషయభక్త జనసభ:- ఈ నెల 28 తేదీ ఉదయము 6 గంటలకు లోకమాన్య తిలకగారి జన్మదినోత్సవ సందర్భమున మార్చిలో నున్న అనధాన పాపములకు వీధిలోని ఉదంబరాలయమున నున్న యాగకట్టవల్ల అర్చన సమాప్తవాయాభి అభిషేకము జరుపక.

బెంగాలు బియ్యము:- మదరాసు హార్బరునుండి తెప్పారు ఉపాదా నౌకలములయన బెంగాలు బియ్యమును, తిరునల్వేలి, రామనాథు, మధుర, తిరుచివాపల్లి, కంజాపూరు, దక్షిణాఫ్రికా నుండలములకు వత్తి, యితర ప్రదేశములకు ప్రయాణిస్తే సర్టిఫికేట్లు లేకుండు రవాణ చేయరాదని నిబంధనయును డైరెక్టుగా గారు ప్రకటించుచున్నారు.

దర్బారు:- ఈ నెల 24 తేదీ గురువారము సాయంకాలము 5-15 గంటలకు పచ్చయప్ప కళాకాలాలో యాక్రింది వారలకు సమయ నివృత్తుల దర్బారు చేపడెను:- డి.బి. పి. త్యాగరాజుశెట్టిగారు, గౌ. రా. బి. జి. రంగాచార్యులు గారు, రా.బి. ఎమ్. సి. కొమలగారు, రా.సా. పి. టి. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, రా. సా. మిరయాల గోవిందరాజుల నాయకులు గారు, రా.సా. శంకరాచార్యగోపాల కృష్ణ అయ్యలు గారు, రా.సా. గంగనపల్ల శంకరరావుగారు, రా. బి. ఓ. జి. కింగము శ్రేష్ఠి గారు, రా. బి. కె. రామన్నమిశన.

సర్ శంకరక. నాయురుగారు:- ఎన్నిటికైనను సాయంకాలమున సర్ శంకర నాయురుగారి గౌరవార్థము మదరాసు న్యాయవాద సంఘమువారు మైలాపూరులోనున్న "అప్పురు భాగ" భవనమున నొక అల్పాచారనిందు గావించిరి. జి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగారి ధ్యక్షత వహించి, సర్ నాయురుగారు న్యాయవాదిగను, న్యాయ మూర్తిగను, కార్య నిర్వాహక సభ్యుడుగను కీర్తయముగ కృషిసలిపి ప్రజల మన్ననలకు పాత్రులయిన నుడివిరి. నాయురుగారు వీరికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిన పిమ్మట అద్యోకేటు జనరలుగారు వీరిని పుష్పమాలలంకృతుల గావించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

లోకమాన్య తిలక వర్ధంత్యుత్సవ సందర్భమున విక్రయించుట కేర్పాటు చేయబడిన చిత్రములు రీక్రింది ప్రదేశములందు పటము 1-కి రూపాయ చొప్పున విక్రయించబడును. పటములో కొనువారు సంతకముచేసి పంపుటకు కాగితము సముత ముంచబడినది:- గజేతకంపెరి, తంబుశెట్టిపేటి, గురు రాజకంపెరి. తిరువల్లి క్కేటి, ఇండియన్ ఇండస్ట్రీయల్స్ ఎన్ఫర్స్ నేడు, సెంట్రలు స్వతంత్ర్యము, మాంటుగోడు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేటి, భారతభాండారు, ఎన్ఫర్స్ నేడు, భారతభాండారు, తిరువల్లి క్కేటి, భారతభాండారు, మైలాపూరు, భారతభాండారు, పశుపాకము, జేతభక్తను కార్యాలయము, రాయపేట, శ్రీనివాసము, మైలాపూరు, గుడ్డిను కంపెరి, మైలాపూరు, డాక్టరు ఎం. సి. ఎక్స్ప్రెస్-జిట్కు డిస్పెంసరి మైలాపూరు, కారొ నేమనుదర్బారునాలా మైలాపూరు.

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు
 కు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువ జేయును.
 వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు
 జేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0
 109, శ్రీకృష్ణాద్వైత, బొంబయి, కందుకొట్టిపల్లి, మద్రాసు.

British Politics.

Continuation of Coalition.

LONDON, July 16.

Mr. Winston Churchill, who had just returned from a visit to Mr. Lloyd George, speaking at a Parliamentary Banquet of the new Centre group, which was attended by 100 members of the House of Commons, strongly emphasized the necessity for the continuance of the coalition, in co-operation with the Moderate elements, as absolutely necessary to combat Bolshevism.

Mr. Birkenhead endorsed this opinion, and added that the Labour Party had a great part to play in the future. He would like to see it educated to wield the same responsibilities as the other Parties, thus giving it an opportunity to acquire judgment and balance.

A Political Sensation.

LATER:—The proposed establishment of the new Centre Party caused a political sensation. The holding of the dinner only became known when some of the members of the House of Commons who were present, returned to the House and caused a considerable excitement. Mr. Churchill spoke for over an hour, and those supporting him included the Chief Coalition and Unionist Whips. It is thought that the movement has been successfully launched, but its precise attitude towards Labour is causing some speculation. Those at the dinner gained the impression that Mr. Lloyd George will lead this new Party.

Bolshevist Advance Arrested.

Sanguinary Fighting Continues.

LONDON, July 15.

An Estonian "communiqué" says:—The advance of the Bolshevist on Englemanland has been practically brought to a standstill, but the Red Guards are strenuously endeavouring to capture Fiskoff. Sanguinary fighting proceeds.

The Late Mr. C. W. Wallace's Will.

Judge Declares it Valid.

LONDON, July 15.

In the Chancery division to-day, Mr. Justice Eve decided that the will of the late Mr. C. W. Wallace, of Shaw Wallace and Co., that the residue of his estate, valued at a quarter of a million sterling, should go to the British and Indian treasuries, unless either of his two sons secured at least a baronetcy, was not contrary to public policy. The will was therefore valid.

Obituary.

LONDON, July 15.

The deaths are announced of Sir Percy Sanderson and Major General G. A. Prendergast.

Sir Bertram Carew.

The death is announced of Sir Bertram Carew, formerly of the Burma Civil Service.

French National Strike.

Workers Divided.

PARIS, July 17.

The Havas Agency states:—It is evident that the strike arranged by the General Confederation of Labour will be partial, a number of important Trade Unions throughout France having declined to take part. The workers generally, especially railwaymen, are clearly divided on the question.

General Agricultural Confederation's

Protest.

LONDON, July 18.

PARIS:—The Havas Agency states:—A protest against the strike movement and all political strikes, has been issued by the General Agricultural Confederation, which expects the Government to take duty, assuring liberty of action to all who desire to work.

General Strike Begins.

LONDON, July 18.

COPENHAGEN:—A message from Berlin states that a general strike has begun there. The organizers declared that they will continue until Martial Law in Pomerania has been raised.

Sugar Refinery Disaster.

LONDON, July 15.

ALTWERF:—In the collapse of a sugar refinery at Tielmont seven people were killed and eleven seriously injured.

Agricultural Labour in Germany.

Unrest Prevails

LONDON, July 18.

BERLIN:—There is much unrest among the agricultural labourers throughout Germany. Strikes are threatened before harvest in Schleswig-Holstein, Pomerania and Westphalia. Martial law is being proclaimed in the country districts of Pomerania.

Germany and the League

M. Pichon's Speech

PARIS, July 18.

PARIS:—Speaking before the Peace Treaty Commission of the Chamber, M. Pichon repeated that Germany would not be permitted to enter the League of Nations until she showed good faith. M. Pichon approved the suggestion to assure the efficacy of the League by means of counter-armaments and military penalties.

Red Guards

Ekaterrburg Occupied

LONDON, July 16.

A Bolshevist wireless message states that the Red Guards have occupied Ekaterrburg, the most important, Ural town.

Irish Problem.

Ulster and Home Rule.

LONDON, July 13.

Sir Edward Carson, speaking in Belfast on the occasion of an Orange celebration yesterday, said that if any attempt were made to take away one jot of the Ulstermen's rights as British citizens, he would once more call out the Ulster Volunteers. Dominion Home Rule was an Irish Republic camouflaged by another name. They would have nothing whatever to do with it. He wanted good feeling between America and Great Britain, but he would not submit to an Anti-British campaign in America for friendship or any other purpose. They would not brook interference in their affairs by any country, however powerful.

An Unfavourable Impression.

LONDON, June 14.

Sir Edward Carson's speech has unfavourably impressed the Unionists, who deprecate disturbing utterances at the present juncture. Sir E. Carson's followers declare that the speech was really directed against Sinn Féin.

British Overseas Bank.

Issue of Prospectus.

LONDON, July 15.

The prospectus issued by the British Overseas Bank shows that the capital is a million shares of £5 each, of which sum £1 million has been subscribed at par by bankers previously mentioned, also the Dominion Bank of Toronto, the Hoare and the Imperial Ottoman. Applications have been invited for 200,000 shares at par. The Governing Council includes representatives of trade interests.

NOTE.—The British Overseas Bank is a new banking institution, for which the following banks combined to furnish capital:—Anglo-South American, Glyn Mills Currie and Co., Northern Banking Co., Deacons Bank, Union Bank of Scotland, and the William Deacons Bank.

Provisional Government at Birkenfield Republic Established

LONDON, July 18.

PARIS:—A message from Coblenz states that a provisional Government has been formed at Birkenfield, and a declaration issued dissolving union with the Grand Duchy of Oldenburg and establishing a Republic.

Hungary and Allies

Bela Kun's Reply

LONDON, July 18.

COPENHAGEN.—A message from Budapest states that Bela Kun, replying to the Allies' Note, maintains that the Rumanian and Czech-Slovak Government infringed the armistice by crossing the demarcation line. The subsequent happenings were due to this violation, which cancelled the Armistice Treaty. Bela Kun demands that the Rumanians should evacuate Hungarian territory.

Counter Revolution in

Hungary

Premiers Resigns

LONDON, July 13.

PRAGUE.—Herr Karolyi, the Premier of the counter-revolutionary Government, and Herr Szegedin have resigned.

Moreocco and Spain

LONDON, July 15.

MADRID:—It is officially announced from Morocco that Raisuli, at the head of a large force of rebels, has furiously attacked the Spaniards between Larache and Tetuan. Fighting lasted the whole day and night on the 12th instant. The Spaniards repulsed the attacks, inflicting the heaviest losses on the enemy. The Spanish casualties were considerable.

Raisuli Attacked Spaniards

LONDON, July 16.

MADRID:—The Spanish casualties against Raisuli were 38 killed and 45 wounded.

Cabinet Resigns

LONDON, July 16.

MADRID:—The Spanish Cabinet has resigned.

Russian Blockade

Supreme Council's Decision

LONDON, July 18.

PARIS:—The Supreme Council is agreed that the blockade of Russia has become futile, as re-export of goods from Germany to Russia is uncontrollable. It is recognized that the prohibition of direct "Entente" trade with Russia would result in a Germano-Russian economic rapprochement. The Council adjourned without reaching a definite decision.

League of Nations.

President Wilson's Coming Tour.

LONDON, July 15.

WASHINGTON:—The Foreign Relations Committee of the Senate has requested President Wilson to submit to the Committee all documents considered by the American peace delegates. President Wilson is soon proceeding on a tour of United States. He will speak at every important town on behalf of the League of Nations. The Republicans in the Senate are attacking the League, also the Shantung Settlement.

ARGENTINE JOINS.

LONDON, July 16.

BUENOS AYRES:—Argentina has unreservedly adhered to the League of Nations.

India in Parliament.

Questions in Commons.

LONDON, July 14.

Replying to Colonel Yate in the House of Commons, Mr. Montagu stated that he had considered in the Council the memorial of Lieut-Colonel M. E. Bruce, Indian Army, and his reply upholding the order of the Government of India of the 5th June.

Indian Deputation.

He also stated that deputations from India had not been brought to England under Government arrangements, but had come of their own accord to submit their views to the Joint Committee. He understood that some of them had applied to the Committee to give evidence, he had no official information as regards the bodies represented, or membership of the deputations.

In the Lords.

The Afghan Trouble.

Replying to Lord Sydenham in the House of Lords, Lord Sinha stated that full papers with regard to the communications between the Viceroy and the Amir would be laid before Parliament. There was no official information that Simla had been declared a war area as regards operations against the Afghans, but enquiries were being made.

British Baker's Demands.

National Strike Threatened

LONDON, July 15.

The National Conference of the Union of Co-operative Bakers in London has decided on a national strike for the 2nd August unless their demands are conceded, including the abolition of night work, a forty-four week, and a minimum wage of £4.

Albert Medal For Indian Soldier.

LONDON, July 15.

The King to-day conferred the Albert Medal on Trumpeter Mangal Sain, of the 2nd Lancers, Indian Army, for gallantly rescuing two British soldiers who were drowning at Beirut on the 15th March.

Ferdinand's Securities.

Forfeiture Declared.

LONDON, July 11.

A Royal Commission under the wafer of the great seal has declared securities to the value of £500,000, held in London bank on behalf of King Ferdinand of Bulgaria, forfeit to the Crown.—"C. and M. Gazette."

Prime Necessities For France.

Large Orders Placed in America.

LONDON, July 18.

PARIS:—The Havas Agency states: Large orders have been placed in America by the French Government for the provision of prime necessities to be put on sale in Paris.

I. A. Officers Pensions.

A Proposed Memorandum.

LONDON, July 15.

A meeting of officers of the Indian Army in London appointed a Sub-committee to draft a memorandum to Mr. Montagu, with regard to the amelioration of the scale of pensions of Indian Army Officers.

The Ex-Shah of Persia.

LONDON, July 9.

CONSTANTINOPLE.—The rumour that the ex-Shah of Persia has returned to Persia is incorrect. He is still residing at Principia.

Austrian Concession in China.

Italy's Claim to Tientsin Rejected

LONDON, July 18.

PARIS:—The Havas Agency states that the Committee of the Peace Conference which had under consideration Italy's claims to the Austrian concession at Tientsin, has reported in favour of the rejection of the claim. America, refusing to sanction cession of Chinese territory, and being supported in this by England and France, Mr. Koo, for the Chinese Delegation, opposed the granting of the concession to Italy.

The Peace Treaty.

German Ratification.

LONDON, July 14.

BERLIN.—It is authoritatively stated that Prussia and Bavaria do not need to sign the Peace Treaty in order to complete the German ratification.

Daylight-Saving in America.

Repeat Bill Vetted.

LONDON, July 14.

WASHINGTON:—President Wilson has vetoed the Bill repealing daylight saving, which he declares resulted in great economy of fuel and energy. He is convinced that the majority of the people favour its continuance.

The "Lusitania" Outrage.

U. S. Court's Final Decision.

LONDON, July 15.

NEW YORK:—The United States District Court has finally dismissed all claims for compensation against the Cunard Company on account of the torpedoing of the "Lusitania" on the ground that the sinking of the liner was due solely to an illegal act of the German Government.

Peace Celebrations.**Victory March.**

LONDON, July 15.

The programme of the great Victory March through London on the 19th instant, the occasion of the peace celebrations, is now completed. Alphabetical order for the Allied contingents has been adopted, with the result that the Americans are heading the procession. A composite regiment of 3,400 will march under the leadership of General Pershing along the unusual route, starting from Hyde Park and chiefly proceeding along the south side of the Thames. After the Belgian contingent, the French, a thousand strong, will follow, then a rather smaller body of Italians, allied by Generals, then a detachment of Japanese and several other Allies' Representatives. The British Empire forces will march behind the Allied contingents. Admiral Sir David Beatty will head the Navy, and Field-Marshal Sir Douglas Haig and the Generals will lead the Army, in which all arms will participate, including the women's corps and nurses, with massed Standards, Colours, Bands, and Pipes. The Australian, South African and Indian forces will also march in the pageant. One of the most impressive moments will be at White Hall, where the procession will salute a stately memorial to the dead, designed by Sir Edwin Lutyens. Special viewing accommodations have been reserved along the route for 4,000 female relatives and children of the killed officers and men, also for the wounded. The London celebrations promise to vie with the Parisian in a great scale and heartiness. Services have been organised in the Cathedrals and Churches, and school children will also participate in the open air festivities in Parks. The entertainments will include old English dances. There will be huge concerts and plays. The Metropolis is unprecedentedly crowded and accommodation is most difficult to obtain.

Evening Papers Suspend Publication.

In connection with the Peace celebrations, the evening newspapers are not publishing on the 19th instant.

The Indian Contingent.

LONDON, July 16.

A huge Indian camp in the Home Park at Hampton Court, is completed and is ready for the reception of the Indian Contingent. Every comfort has been provided. It is expected that troops will remain for one month.

A Review in Dublin.

LONDON, July 15.

Field Marshal Lord French will not participate in the peace procession in London, as he is reviewing the Irish troops on the College Green (Dublin).

Marshal Foch to take Part.

LONDON, July 17.

PARIS:—Marshal Foch has accepted an invitation to take part in the peace celebration in London on the 19th instant.

French Victory Celebrations.**A Great Banquet.**

LONDON, July 15.

PARIS:—Despite the strenuous day, indesistigable merry-makers began another night of gaiety last night, the signal for which was a great display of fireworks. M. Poincaré gave a banquet in honour of the French and Foreign Generals and Officers, the guests included twenty French non-coms and men who were decorated during the war.

General Pershing in London.

LONDON, July 12.

General Pershing arrived to day in London and was welcomed by Mr. Churchill.

Dearness of Food.**Rise of Cent. per cent.**

LONDON, July 15.

In the House of Commons, at question time, Mr. Roberts stated that a working family's food expenses had increased 100 per cent. as compared with pre-war conditions.

Heartless Medical Officer.**Allegations Against a Eurasian Doctor.**

LONDON, July 14.

William Prater, a Eurasian Warrant Officer in the Indian Medical Service, has been court-martialled on nineteen charges, involving heartless treatment of British prisoners in the hands of the Turks after the fall of Kut. The charges include disgraceful conduct of a cruel kind. Evidence was given alleging that Prater sent dying soldiers away without treatment saying he could not be bothered. The charges refer to Prater's conduct while British Medical Officer at Bagtche. Captain Eastwood prosecuting, suggested that the accused thought the British were beaten, and wished to ingratiate himself with the Turks. The case was adjourned till the 8th August.

A New Czecho-Slovak Government.

LONDON, July 15.

A new Czecho-Slovak Government has been formed under the premiership of M. Tusar, a Social Democrat.

Violent Storm off S. America.**Many Ships Wrecked.**

LONDON, July 15.

VALPARAISO:—A violent storm is raging. There have been many shipwrecks including the German intermed steamers "Thais" and "Wesfalen," also the sailing vessels "Prothill and John." The loss is estimated at £400,000.

Six steamers, eight other vessels, a hundred lighters and other craft have been sunk, and much wharfage and quantities of merchandise destroyed. It is feared that twenty-six people have been killed in explosion on steamer "Roseleaf" drydocked at Cardiff. American minesweeper was to-day mined in North Sea. Seven of crew were killed and two injured.

Eighty-seven people have been drowned, and it is feared that the death-roll will be at least twice as large. The damage is enormous.

British Airship Missing.**Loss of Crew Feared.**

LONDON, July 15.

A coastal airship which left Pulham last night with a crew of a dozen, is missing and feared burned.

Later. It is believed that the destroyed airship was the N. S. 11 carrying two officers and five men. The charred wreckage is being washed up on the Norfolk coast. Eyewitnesses state that about 12-30 in the morning they saw the airship heading towards the sea, subsequently they heard a big explosion and saw the airship a mass of flames diving into the sea. It is suggested that it may have been struck by lightning.

French Economic Problem.**Measures Against High Cost of Living.**

LONDON, July 15.

PARIS:—The Havas Agency states:—A Decree has been signed calling into being the French Economic Council to co-ordinate a survey of all measures against high cost of living. The Council will confer with the municipalities, agricultural groups, commercial and industrial organisations of co-operative societies.

The Ex-Kaiser's Extradition.**A Royal Appeal.**

LONDON, July 15.

COPENHAGEN:—The ex-King Friedrich of Saxony has telegraphed to His Majesty appealing to him to use his influence to prevent the extradition of ex-Kaiser.

Ex-Kaiser's Appeal to Queen Wilhelmina.

LONDON, July 11.

A wireless message states that the ex-Kaiser wired to Queen Wilhelmina, imploring her to seek an interview with Queen Mary and the British Government to prevent the extradition of the ex-Kaiser.—C. & M. "Gazette"

Russian Bolsheviks.**Deserters from the Red Army.**

LONDON, July 15.

A recent decree signed by Lenin orders all deserters to rejoin within seven days, otherwise they will be liable to a death penalty. The decree declares that there has been disgraceful desertion from the Red Army. It also provides for the imposing of fines and compulsory labour upon whole villages where the deserters are hiding.

Huns in W. Prussia.**Submitting with a Good Grace.**

LONDON, July 9.

The "Times" Warsaw correspondent states that the Germans in West Prussian territory have been transferred to Poland and are apparently prepared to submit with a good grace. German officials remaining at their posts will be taken into Polish employ.—C. and M. "Gazette."

Punjab Disturbances.**The Commission of Enquiry.**

LONDON, July 9.

A writer in the "Pall Mall Gazette" anticipates the despatch to India of a commission of enquiry into the Punjab disturbances, the members including at least one important official with administrative experience in the Punjab and at least one Indian of high standing in India.—C. and M. "Gazette."

Islam and Bolshevism.**Antagonistic Teaching.**

LONDON, July 10.

The "Times" Cairo correspondent states that the Grand Mufti is drafting a "fatwa" against Bolshevism, showing that it is antagonistic to the whole teaching of Islam.—C. and M. "Gazette."

German Charge D'Affaires in France.**Baron-Lessner Accredited.**

LONDON, July 18.

PARIS:—The Havas Agency states:—Baron Lessner, head of the German Delegation to Versailles, said to have been accredited by the German Government as "Charge d'Affaires" in France.

Dearer British Coal.**Government to Await Miners' Reply.**

LONDON, July 15.

In the coal debate in the House of Commons Mr. Bonar Law subsequently agreed to await the reply of the Miners' Conference until the 17th instant. Meantime the increase anyhow would be postponed until the 21st instant. He emphasised amid cheers that the Government would not consider the question of nationalisation in connection with the settlement of the question affecting the 6s. increase.

Support for Nationalisation.

LONDON, July 15.

The annual conference of the Miners' Federation of Great Britain at Keewick passed a resolution promising the Government the fullest support in carrying out the recommendations contained in the majority report of the Coal Commission.

North-Eastern Railway.**Strike of Engine Drivers**

LONDON, July 16.

The north Eastern Railway is almost at a standstill, owing to the strike of engine drivers, in which the signallers have joined. The strike arose out of the suspension of the men who refused to undergo the Company's eyesight test. The Company has offered to submit to Government arbitration.

British Peace Celebrations.**London Actively Preparing.**

LONDON, July 15.

London is preparing actively for the peace demonstrations, though practically all the concerted decorations and illuminations will be carried out by public bodies, since the cost of the latter is four times as much as at the Coronation, while the time is too short to prepare satisfactory schemes of the former. With respect to prices they are very high, the cheapest dunting being a shilling a yard. People are asking and getting £60 to £80 for a flat for a week. Windows are selling at one hundred guineas. Apparently the authorities originally intended two processions, one in the West and the South, the other in the East and North, but there are not Allied troops enough to go round, hence the latter is abandoned. Practically all the shops will be closed on Saturday, so there will be no bread between Thursday and Monday, which indicates that the crowds will be subjected to a good deal of inconvenience. At present there is no indication of an exceptional number of visitors, though London is always full. The accommodation, however, is completely exhausted. Most late comers have to sleep in churches and public buildings. The success of the day depends entirely on the participation of the authorities, since, despite individual affluence, there is little private display.—"Macrae Times."

Bolgo-Dutch Treaties.

LONDON, July 16.

PARIS:—The Supreme Council has fixed the 20th instant for the hearing of the Belgian and Dutch Government experts views on the revision of the Treaties of 1839.

Plague on a Liner.**Outbreak on the "Nankin".**

LONDON, July 14.

PORT SAID:—The liner Nankin reports seven cases of plague on board since the ship left Malta. One was fatal. Five cases developed here. All are larvae.

The Egyptian Disturbances.**Sentences on Rioters Commuted.**

LONDON, July 9.

CAIRO:—The Premier states that out of fifty-one death sentences by military courts in connection with the recent disturbances, one man has been pardoned and ten sentences have been commuted. On the intervention of the Premier the Commander-in-Chief commuted six other sentences and promised that the Military Courts would cease to perform their function on the 15th instant except in connection with attacks on members of His Majesty's forces. Those interned on political grounds would be released and the censorship of outward correspondence could be abolished.

Ringleaders Hanged.

LONDON, July 7.

CAIRO:—Three ringleaders in the murder of the English railway official Smith, at Elwaata on the 15th, March have been hanged and two other sentenced to penal servitude for life, and for ten years respectively.

Britain and Memel.

LONDON, July 15.

BERLIN:—According to the "Thüringer Zeitung," the British will occupy Memel on the 21st instant.

Flight to India.**Forthcoming Voyage of R-33.**

LONDON, July 15.

It is reported that the R-33, sister ship of the R-34, will leave for India in a week (via Rome and Cairo).

Suggested Trip to India.

LONDON, July 9.

It is reported that the R-33 is being prepared for a trip to India, after the R-34 returns.—C. and M. "Gazette."

Maharaja Flies to Paris.

LONDON, July 15.

The Maharaja of Kashmir aeroplanes from London to Paris on the 13th instant.

Italy's Airman-Poet.**To Fly to Japan.**

LONDON, July 15.

ROME:—Gabriele D'Annunzio, the Italian post-airman, will shortly attempt a flight from Rome to Tokio. The flight is expected to take fourteen days "via" Asia Minor, India, Formosa, and China.

Italy and the Allies.**Cordial Co-operation.**

ROME, July 15.

The Chamber passed a vote of confidence in the Government, by 257 to 111, after a speech by Premier, Signor Nitti, declaring that Italy must closely and cordially collaborate with the Allies. Italy should not intervene in Russia and Hungary unless they attacked her.

Prince of Wales Better

LONDON, July 15.

The Prince of Wales has now recovered and is convalescing at Brighton.

Commercial Censorship in Germany.**Alms Decision**

LONDON, July 12.

PARIS:—The Supreme Economic Council, at a meeting on July 10th, decided to abolish the commercial censorship in Germany at the same time as the blockade.

Indian Reforms Bill

Joint Committee Meets.

LONDON, July 15.
The Joint Committee on the Reforms Bill again met this morning. The proceedings were private. There were many Indians in the lobby of the House of Commons.

India Moderate Demands.

LONDON, July 15.
A Moderate deputation called in Mr. Montagu, including Messrs. Banerjee, Gupta, Sastri, Roy, Ray, Kamath and Chintamani. They urged the immediate introduction of an element of responsibility in the Central Government. They supported the disbanding of the Government to the Provinces. They pointed out that the Bill in some important matters fell short of the expectations raised by the report, especially in regard to the power of the Provincial Governments and legislature. They ask the Government of India, after five years, for the expansion of the transferred subjects.

Mr. Montagu gave the deputation a very patient hearing, and asked them to prepare a memorandum for submission to the Joint Committee. A sub-Committee consisting of Messrs. Sastri, Ray, Chintamani, Samarth and Kamath, are preparing the memorandum.

Joint Committee's Proceedings.

LONDON, July 15.
The Indian Joint Committee, after two informal gatherings on procedure, commenced to-morrow with Sir James Agnew as the first witness. Apparently the Government case will be taken first. The Committee intends to sit all through the Parliamentary recess without any holiday, and expects to conclude before the middle of September.

Dr. Nair is slightly better, but far from well. Mr. Keshavdas Moolnar has arrived. Others are expected this week. Their assistance is invaluable. Meantime the Committee is much discredited owing to the way it has been packed by the Government. Apparently the original intention was to include Sir Jeynes Hicks, but owing to his opposition to the Government proposal, he was dropped at the last moment.

Sir Michael O'Dwyer.

LONDON, July 14.
H. M. de King to-day received Sir Michael O'Dwyer in audience.

Prohibition.

Campaign in England.

LONDON, July 16.
The United Kingdom Alliance and other teetotal bodies are arranging a campaign for the autumn, with a view to advocating the total prohibition of alcohol in Great Britain.—C. and M. Gazette.

Amritsar Church Burning.

Sentences on Accused.

LAHORE, July 13.
Judgment was delivered on Friday by the Special Tribunal in the Amritsar Church burning case, in which eight accused were originally charged with being concerned in the burning of the Mission Church at Amritsar on the 10th April. The case against the four of the accused, Mohammed Sultan, Fazul Dittour, Rahman and Jamil, was withdrawn by the Public Prosecutor with the consent of the Court by reason of the fact that these accused had already been convicted under same Section in connection with the burning of Norman Mission School. One Fazla was given the benefit of the doubt and acquitted. The remaining three, Sultan, Nars, and Ghulam Mahomed, were sentenced to transportation for life with forfeiture of property.

Disabled Officers' Fund.

SIMLA, July 18.
A press communique says:—A total of Rs. 1,64,000, subscribed by some 400 subscribers has now been received by the Adjutant-General in India on behalf of Disabled Officers' Fund in reply to Sir Douglas Haig's appeal, and Rs. 1,57,325 has already been remitted to the Honorary Treasurer, Disabled Officers' Fund, Lays School, Cambridge, leaving Rs. 6,675 still in hand, which will also be sent home in due course. Of this sum the Viceroy and Governor-General have each contributed Rs. 50,000, and the United Provinces Special War Fund Rs. 5,000.

Bengal Police.

A Newspaper Misstatement.

CALCUTTA, July 18.
The following "communique" has been issued by the Government of Bengal:—In the "Amrita Bazar Patrika" of the 7th instant, it was stated that a revision of pay of the Head Constables of the Bengal Police had been sanctioned with effect from the 1st April, but that it had not been given effect to though provision had been made for the scheme in the Provincial budget, because funds had been transferred to meet an increase in the pay of the European Sergeants belonging to the Force. This statement is untrue. The scheme for revision of pay of the Head Constables is under the consideration of the Secretary of State and has not yet been sanctioned. A provision of Rs. 2,17,260 was made in the budget for 1919-20 on the assumption that the scheme would take effect from the 1st April, but as this has not been possible, it has been decided to meet from this head the cost which will not exceed Rs. 10,000, of a small increase in the pay of the European Sergeants, which has recently been sanctioned. There will still be ample funds available to meet the cost of revision of pay of the Head Constables during the current financial year if the scheme receives the sanction of the Secretary of State.

Responsibility for War.

Admiral Tirpitz's Views.

LONDON, July 15.
BERLIN.—Admiral Tirpitz in his war book professes complete innocence of causing the war. While Germany could not expect to overthrow England, he is of opinion that the German navy was strong enough to enable Germany to recuperate after the war, but the revolution upset everything. Admiral Tirpitz makes noteworthy admission that Sir Edward Grey's proposal at the end of July 1914, was calculated to prevent the war. Admiral Tirpitz places the whole blame for the war upon Herr von Bethmann-Hollweg, to whom the "Entente" had given means peacefully to unravel the Serbian problem. From the "Entente's" obvious unwillingness for war Herr von Bethmann-Hollweg concluded that he could take any liberties. When he saw "the highly prepared" ultimatum to Serbia he was convinced that Great Britain would enter the war and he spoke to Prince Henry, warning him of the danger of awakening the war will of Great Britain by pressure on Belgrade. Great Britain showed she did not want war, she helped Austria to a big diplomatic success, and Austria's honour was saved, but Herr von Bethmann-Hollweg considered it diplomatic to incite Austria, while in the eyes of Europe, pretending he knew nothing. This equivocation was not only unworthy, but most dangerous. Admiral Tirpitz also accuses Herr von Bethmann-Hollweg of a overhasty declaration of war upon France and Russia.

Death of Bhavnagar's Ruler.

BOMBAY, July 15.
A Bhavnagar message states that the funeral of the Maharaja was followed by 8,000 people. Great sympathy is felt for the Maharani of Penna, who is the daughter of the Maharaja. His Highness followed a progressive policy for the 23 years he was on the gadi and introduced many important reforms in his State. It was only recently that he abolished the drink traffic in the State and founded a People's Representative Assembly in October last year.

Young India's Publisher.

Security Demanded.

BOMBAY, July 18.
Mr. Mahadeo Desai appeared before the Chief Presidency Magistrate to make a declaration as the Publisher of the weekly newspaper "Young India". The Magistrate ordered the deposit of Rs. 1,000 subject to Section 8 [1] of Act I of 1910. He further ordered that if a change in the place of printing were made, a further deposit on Rs. 1,000 would be required.

Congress and the Punjab.

Delay in Enquiry Deplored.

CALCUTTA, July 19.
At a meeting of the All-India Congress Committee the following resolutions were passed:—The All-India Congress Committee resolves that it is unnecessary at present to consider the question of a change of the venue of the Congress as the Committee, confidently hopes that it will be still possible to hold the next Congress at Amritsar; that the All-India Congress Committee expresses its deep distress and indignation at the sentences passed by the Martial Law Tribunal in the Punjab; that the All-India Congress Committee deploras the delay in the appointment of a Commission to enquire into the Punjab situation, announced by the Secretary of State for India, as such delay has already caused and will continue to cause the disappearance of material evidence and is in view of the facts which have subsequently come to the knowledge of the Committee and the extreme severity of the sentences passed by the Martial Law Commission, the Committee earnestly urges that such a Commission should be appointed immediately. The Committee also reaffirms its opinion that it is essential in the interest of justice and in order to inspire public confidence that such a Commission should be appointed directly by His Majesty's Government and should consist of persons wholly unconnected with the Indian administration and hold an open and public enquiry.

Tribesmen Begin Attacks.

Afghan Emissaries Active.

SIMLA, July 19.
A Press "communique," dated 19th July says:—The Lathkar concentrated in the Bazar valley has commenced attacks against the Khaiber hosts in spite, it is said, of protests of the Akka Khel, who resent this trespass through their country. A small hill south of Fort Mande was attacked on the 17th and the increasing strength of the tribesmen compelled our picket to fall back. In this action we had about 40 casualties. During the afternoon the hill was recaptured without further casualties. Sniping and some minor attacks have also occurred at Ali Masjid and in its vicinity. Our aeroplanes bombed hostile gatherings about Choral. In addition to their activities in Tirah the Afghan emissaries are reported to be busy in Dir and Bajaur, but their efforts at fomenting trouble in these areas have so far failed. On the Kurram border some Afghan regulars are reported near Lakka Tige. Otherwise there is no change.

Attack on British Convoy

The following details have been received of the attack on the convoy proceeding from Lakaband to Fort Sandeman. Lakaband itself was attacked on the early morning of the 14th, but the enemy were driven off by a counter-attack. At 1 P.M. on the same day a convoy started off with an escort of 190 rifles and reached Gwal post where it halted for the night. On the 15th it proceeded without incident till about one mile north of Babar when it was attacked by six to seven hundred tribesmen and had to retire to Babar. The officer commanding the escort was killed and several of the mules stampeded with their cars. The majority of these with that portion of the escort with them eventually found their way safely back to Lakaband. The remainder of the convoy

which was chiefly bullock transport, backed into Babar under two Indian officers and a stout resistance was put up. In the meantime the escort from Fort Sandeman consisting of two mountain guns, 225 infantry and 75 militia was approaching a point two miles north of Babar where the convoy changed its escort. On hearing the sound of firing they pushed on and fought their way into Babay assisted by an aeroplane which had arrived from Fort Sandeman. On the 16th the escorts combined and started for Fort Sandeman taking with them all carts which were mobile. They reached Kapar without trouble but fighting started one mile further on and our road pickets were pushed back. The enemy was in overwhelming strength and it was found impossible to progress even with the closest support of guns. The advanced guard was surrounded and the escort suffered heavy casualties most of its British officers being killed. Many of the transport drivers bolted and the convoy and eventually both guns were captured, these latter being first rendered unserviceable. The survivors estimate that the enemy numbered four thousand and included Waziris, Bhuttanis, Sheranis, and Sulliman Khel. Heavy casualties were inflicted on the attackers but our own losses, too, were severe. Four British officers are reported killed and two wounded and there were about one hundred casualties amongst the Indian ranks. To this must be added the loss of many carts and transport animals and thirty-seven battery mules. The enemy are reported to have gone with their wounded into the Haripal country about ten miles north of Kappa where there is a large camp.

Indians in S. Africa

A Protest Meeting.

BOMBAY, July 18.
Under the auspices of the Imperial Indian Citizenship Association a public meeting of the citizens was held at the Excelsior Theatre this evening with the Hon'ble Sir Dinshaw Feist, Bart., in the chair, to protest against the Asiatic Land and Trading Amendment Act, passed by the South African Legislature. Sir Dinshaw in opening the proceedings said that the Act was undoubtedly a measure which still further encroached upon the already curtailed liberty of Indians, settled and residing in South Africa. It was an irony of fate that the world was making preparations for the celebration of peace, they in India should have to convene a public meeting and make public protest to safeguard the legitimate freedom of Indian people and to fight against the attempt to deprive them of what they already possessed. The war is said to have been fought to uphold freedom and liberty and to protect the weaker and the helpless of the world's people from the ruthlessness of might exercised without any sense of right. Towards the success of war India contributed liberally and whole heartedly and her services had been acknowledged over and over again, but no sooner the war was over Indian's contribution for its success had ceased to be counted and attempt was made to still further degrade the life and status of Indians in South Africa. They fully expected that the restrictions already existing would be removed altogether, but they were mistaken in gauging the sense of responsibility of the colonial friends. The South African colonials had shown a regrettable and unjustifiable anxiety to put mercenary and selfish considerations above the best interest of the Empire. In the different countries under the British flag were to impose restrictive measures against each other, to be inevitably followed by a policy of retaliation, where asked Sir Dinshaw would be the ground for fellow feelings as essential for the strength of the Empire, so indispensable in its hours of trial such as it passed through lately. If the principle of differentiating between the people of various parts of the Empire were to be carried to the fullest extent it would be nothing but mockery to say that the different colonies, dominions and dependencies were parts of the same Empire. They must now insist that there should be put one law for all and not separate laws based on colour distinction and race prejudice. The Government of India ought to see that the Bill did not become law. If India's voice was not heeded and such iniquitous legislation was passed the Indian community in South Africa might rest assured that they had at their back the support of the vast population of this country in every constitutional means they might resort to have the law repealed.

Sir Narayan Chandavarkar then moved (a) That this meeting of the citizens of Bombay held under the auspices of the Imperial Indian Citizenship Association, enters its emphatic protest against the Asiatic Land and Trading Amendment Act, recently passed by the South African Union legislature as in the opinion of the meeting the said Act is designed materially and adversely to affect the rights as to trading and holding landed property of British Indians lawfully residing therein, and is calculated ultimately to deprive the Indians of the means of an honest and honourable livelihood. Resolved that the Government of India and His Majesty's Government will fully protect the rights of Transvaal Indians by advising His Majesty to veto the said Act; (b) that the president of the meeting be authorised to communicate the above resolution to the Prime Minister, Secretary of State for India and H. E. the Viceroy. Sir Narayan examined the legislation from legal and constitutional point of view and declared it would be a mockery of justice if the South African Government were to carry out this law.

Mr. Gandhi in seconding the resolution spoke seated owing to ill-health and in vernacular. He said that the conditions brought about by this law would be worse than those which prevailed in 1899 when Lord Landsdowne had declared that one of the causes of South African war was the unjust treatment of Indians settled there. The Viceroy was doing his best in the matter and they must strengthen His Excellency's hands by holding public meetings throughout the country.

The Hon'ble Mr. Lalubhai Samaldas in supporting the resolution suggested that the Viceroy should inform the country what he had already done, was doing and proposed to do, just as Lord Hardinge declared his policy at Madras. The resolution was unanimously carried.

On the motion of Mr. Faiz Tyabji, seconded by Mr. Natarsajan, another resolution expressing deep sympathy with British Indians in Transvaal in their struggle and heartily assuring them of the continuous help from the mother country and authorising the chairman to communicate the resolution to the Chairman of Transvaal British Indian Association was passed.

విదేశీ తంత్రపాత్రలు

(రైతుల ఏజెన్సీ)

అంధ్రాంధ్ర

పార్లమెంటు; ఇండియా చర్చ.

కర్నూలు బ్రూను గారి విజ్ఞాపన.

లండను, జూలై 14:—ప్రజల ముందరమున కర్నూలు యేటూ గారికి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు మాంట్లెగు గారిట్లు చెప్పిరి. ఇండియా నైస్యముందలి తేజీ సెంటుకర్నూలు ఎం. ఇ. బ్రూను గారవల విజ్ఞాపనమును తాను ఆలోచన సభవారిలోగలసి యోచించెను జూను రేచ తేజీ నాటి ఇండియా వర్ష మెంటు యు త్రవవునుకూడ వారాలోచించిరి.

భారత ప్రతినిధులు.

హిందూజాతీయులందరి వచ్చిన ప్రతినిధులు కర్నూలు మెంటువారి యేర్పాటులవలన రాత్రున జాయింటు కమిటీవారి యెదుట సాక్ష్యమునిచ్చు నిమిత్తము స్వయముగ వచ్చిరి. వారిలో కొంతమంది సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనగోరుచు జాయింటు కమిటీవారికి దరఖాస్తులనుపేరిరి అనకు తెలియజచ్చెను. ఏయే సంఘముల ప్రతినిధులువచ్చిరో, ఎంతమందివచ్చిరో అధికార వీర్యులకు కేమియు తెలియలేదు.

ఆఫ్ఫరు యుద్ధము

ప్రభుత్వ మందిరమున సిద్ధాంత ప్రభువు గారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సింహ ప్రభువు గారిట్లు చెప్పిరి—రాజ ప్రతినిధిగారిని అమీయ గారిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు సంబంధించిన కాగితము లన్నియు ఇంతలోనే పార్లమెంటు ఎదుట నుంచుటకు. ఆఫ్ఫరులకు ప్రతికూలనానా మామల సానియెను నిమిత్తము సిద్ధా యుద్ధప్రదేశముగ ప్రకటించబడిన ట్లర్గి కారిత్యా కమ కేమియు రాత్రున కాని ఇందును గూర్చి తగిన విచారణ యొసరింక బడెను.

నేలబొగ్గు ధరవరలు.

లండను, జూలై 14:—నేలబొగ్గు ధర హెచ్చుటవలన "పిగ్ విరను" ధరకూడ టన్నునకు 15 మొదలు 20 పిల్లింగులవరకును హెచ్చుగలదు. ఉత్కలధర 25 పిల్లింగులు మొదలు 30 పిల్లింగుల వరకు పెరుగగలదు. నూలు వస్తువులధర నూటికి 4 వంతుల చొప్పున హెచ్చుగలదు. యంత్రాలయముల ధరలు నూటికి 12 వంతుల చొప్పున, రసాయన పదార్థములకి నూటికి 10 వంతుల చొప్పున హెచ్చుగలదు. ఇందువలన ఎరువులు లభించుచున్నది కే కే మం తేజీ కే ని మ హా ప్రదత్తకరమగు నట్లను సంధించుకలదు. మాటకు గేలు బ్రెటునులో ఉత్కలముల ఖరీదు టన్నునకు పా 17-10 పి. అనకును. ఓడ రేవులు పా 19 అనకును. క్రాంతిధరలు పా. 22-10 పి. అనకును. పిగ్ విరను పా 9 అనకును. ఈ క్రొత్తుల ధరలు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు వరుసగా పా 10, 14, 11-15, 2 అ చొప్పున వరుస. రానున్న సంవత్సరములోగా నేలబొగ్గు ఎంతవరకు త్రవ్వబడగలదను అంశము నిపుడు నిర్ణయింపవలయును. రాబోవు సంవత్సరములో ఎంత బొగ్గు త్రవ్వబడునో మదింపు కేమిటయందు వినికాలమును నూటికి 10 వంతుల చొప్పున తగ్గించి వారు మదింపు కేమి యున్నారు. వారు నూటికి 12½ చొప్పున తగ్గించినను నేల బొగ్గు ఎరువుతరలన 35 పిల్లింగుల చొప్పున మాత్రమే లభించును. దొరతనము వారు 6,12,50,000 పాకులు వచ్చునని అనుకొనిరి. ఈమదింపున కిట్లు 4,60,00,000 పాకుల సామ్యు తగ్గిపోవునని ఊహించబడెను. అమెరికావారి పోటీలకు కొంతవరకు ఎరువులు తగ్గిపోవునని తాను (గడ్డి నుగాడు) తలంచెను. అమెరికా నూ సపోటీ యొకటి యున్నది. ఇంకను అమెరికావారు దీర్ఘ కాలపు కంట్రాక్టుల నిచ్చుచు న్నారు. అందువలన బ్రిటిషువారుకూడ నట్టి కంట్రాక్టుల నీయవలసివచ్చి లాభములు తగ్గిపోవును. ఎరువుల కేయిటకు మనకు నేలబొగ్గు లేకుండు నెడల మన ఓడ వినియు లేకుండవైకి బోపలసివచ్చును. మారకములు మనకు ప్రతికూలముగ మారును. మనసామగ్రి కెక్కువవచ్చుచును. ఇట్లుటిలో నేకక్షమారును తమయోజనములకు కేకాకయియులకును సంబంధములేదని తలంపవలదు (ఉత్సాహము) యందున్న విపరీత దినములకడవు నంతకాలమును మన మర్థంతర కేకాభిమానముతో వనిచేయవలయును. కేకమున కిప్పటికి ముఖ్యముగ

కావలసింది ఉత్సాహక కర్మాదుల వెక్కువగ కేమిట. కనుక నీవిషయమున రిమయింపవచ్చునని వినియోగింపవలసిన దని గని పనివారలనానుకు లాపనివారలకు తెలిపవలయును (ఉత్సాహము.)

గి. పనివారలు నాలోచింపక యే ప్రభుత్వమువారు నేలబొగ్గు ధరను హెచ్చించిండుటకు వారు చాల కోపగించుకొనుచున్నారనియు, అయినను గనిపనివారలు చాలదేక భక్తులుగావున ప్రభుత్వవీరికి వైచమ్యతన గ్రహించి వారు ప్రభుత్వమువారిగో నర్త్యాక స్నేహభావమున గలసి పనిచేయుట కంగీకరించుచున్నారనియు ప్రేమగారు చెప్పిరి.

కార్మికుల సూచన.

నేలబొగ్గు ధరలను హెచ్చించుటకు కొంతకాలము వరకు నిలుపుదల చేయవలయుననియు, ఎక్కువ నేలబొగ్గును తీయుటలో పనివారు దొరతనమువారి కర్తవ్య సహాయ మొనరించెదరనియు చెప్పుచువనకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు బోనర్లా గారిట్లు చెప్పిరి.—పని నాపివేయుట గాని సమ్మెకట్టుట గాని యాండదని నమ్మకముగ గనిపనివారల నానుకులు తెలుపుదలచే ధరలను హెచ్చించుటకు దొరతనమువారు మూడు నెలలవరకా పివేయగలరు.

ఈ సూచనకు గనిపనివారల సభలో స్వయముగ తెలిపివాటినిగూర్చి తగినటుల చర్చచెప్పి ప్రభుత్వమును 16 వ తేదీ నిచ్చెదమని ప్రేమ, ఆదర్శము గారలు చెప్పిరి.

బ్రిటిషు మాను గారిట్లు చెప్పిరి. ఇటీవల చేసిన యభివృద్ధిలో ఇంగ్లండులో టన్ను బొగ్గుకు 29 పి. 4 పెన్సులును, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో 11 పి. 2 పెన్సులును, నెలూలులో 11 పి. 7 పెన్సులును, ఇండియాలో 5 పి. 10 పెన్సులును వడెను.

లిండిక అవు

లండను, జూలై 15:—నూటికి నూరురెట్లు తిరుబండముల ధరలు కుటుంబులో హెచ్చినవి కామస్య సభలో ప్రక్షిలకేర రాబట్టును గారు నడిచిరి. యుద్ధమునకు పూర్వ మిట్లు ఎన్నడును లేదు.

బ్రిటనులో రొట్టెలుచేయు కనివాండ్ర సమ్మెకట్టు లండను, జూలై 15:—లండనులో రొట్టెలు చేయువారి వాండ్ర జాతీయసహకారసంఘ సభ జరిగింది. రాత్రి పది కేయించ గూడదు. వారమునకు 44 గంటలుమాత్రమే పని జరుగవలెను. 4 పానులకంటె తక్కువరేటుండ గూడదు యన్న గు వరకులను వారు కోరిరి. వారిని నెరవేర్చుచో 2-8-19 వ తేదీని సమ్మెకట్టెదమనిరి.

సంయోగ సంస్కరణ సంఘ సమావేశము

లండను, జూలై 15:—సంయోగ సంఘ సమావేశము నేడు మరల జరిగినది. వారిచర్య పత్రికా ప్రతినిధులకు తెలుపబడెను. పార్లమెంటు ప్రజల మందిరమున ప్రేక్షకుల స్థానములందు భారతీయులు వెక్కువయి యుండిరి.

మితవాదులకోరికలు

మా. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ నో కృష్ణచంద్రగుప్త, మా. వి. ఎన్. క్రినానకాశ్రీ, రాయ రే, కామకు, మా. సి. నై. చింతామణిగార్లు మాన్యు గు మితవాది సంఘ ప్రతినిధులు మాంటాగూగారిని దోషించిరి. కర్నూరు జనరలు ప్రభుత్వమునందురాద నిపుడే కొంతభాగ్యతాముక ప్రభుత్వము నేర్పవలసినది. వెంటనే రాష్ట్రీయ స్వతంత్రపాలన మొనగుట కింకొకమంచిధాన మేమియును లేనిపోత్వతీయవలసినది అనకునే ఏర్పరుపవచ్చును. నివేదికమునందలి నూచలకు చట్టమునందలినిబంధముల కొన్ని సంవర్ధములందు తీసిపోవుచున్నవి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కావన సభల అధికార మట్టి సం దర్శములలో నొక్కటి యిది నాడు తెలిసిరి. ప్రజామిత్రభావ సంఖ్యను హెచ్చించుటకు ఏండ్లు జరిగిన పిమ్మట వారు మరల యిండియా దొరతనమువారిని కోరెదరు. ప్రతినిధులు చెప్పిన విషయములను మాంటాగూ గారు సాధధానముగా విని సంయోగ సంఘమువారికి సమర్పించుటకు లిఖిత మూలముగా నుంచవలెనని కాశ్రీ, చింతామణి, రే, కామకు సమావేశు గార్లు దానిని నిర్ధారించుచున్నారు.

బ్రిటిషు యువరాజుగారు.

లండను, జూలై 15:—మన యువరాజుగారి కిప్పుడు బాగుగా స్వస్థక కలిగినది. వారు బ్రిటనులో విక్రాంతిని భద్రయొచ్చును.

సంఘర్షతనములు.

లండను, జూలై 15:—19 తేదీని సంఘర్షతన సైనిక పరీక్షనము అక్టోబరుకముగ నుండును. పరీక్షనమున ఆమెరికను సేనలు ఊరేగును. హైదరాబాదుకుండి తేజువ దక్షిణ పథముగ ఇంకొక సేన వెంపింగు సేనాని యాజమాన్యమున చనుదెంచును. పిదప బెల్జియము సేన కరాను నైస్యము ఇటలీ జపాను నైస్యములు మంతర మిత్రియందలి ప్రతినిధులుగూడ పురపీఠులం దూరేగుదురు. బ్రిటిషు సామాన్యపు నైస్యము మిత్రియందలి తెలుకనుండి ఊరేగును. నోరేదేవిని బియాట గారు నా గాద భాగ్యములు గనుండురు ఫిల్బుమార్డుల నోరేదేవులపేగు మంతరసేనానులను నైస్య వనివహించుట నడిపించెదరు. ఈ సమావేశమున అందఱును పాల్గొనెదరు. శ్రీ కలాలములు, దాడులు బ్యాంకునాయుద్యములవాండ్రును ఈ ఉత్సవమున ఉత్సాహముతో పాజేయదురు. లండనులో జరిగిన ఉత్సవము ప్యారిసు ఉత్సవముతో సమానముగ నుండును. కేవలయులులయందు ప్రార్థనల జరుగును. పాతకాల విద్యార్థులుగూడ ఉత్సవములలో క్రొత్తావులై పాజేనెదరు. అంగ్లేయ స్వర్గగానములు జరుగును. ప్రధాన నగరముల అంతయు క్రిక్కిరిసియుండును. స్థలము దొరకుట కష్టముగ నుండును.

సాయంకాలపుపత్రికలకు సెలవు పంపబడుట

లండను, జూలై 15:—సంఘర్షతన గౌరవాగ్ధము 19 తేదీ సాయంకాలపు పత్రికలు కలువదవు.

భారతీయ నైస్యము

లండను, జూలై 15:—హ్యంకంబుకో కోర్టులో హామీ పాల్గొనగగ గొప్ప భారతీయ నైస్యము ఆహ్వానమునై సిద్ధముగ నుండెను. అన్ని సౌకర్యములు సమకూర్చబడినవి. ఈ సేనలు ఇంకొక మాసమువరకు అచటనే యుండును.

డిల్లీను ఉత్సవము

లండను, జూలై 15:—డిల్లీనులో కాలేజీ గ్రీకుదగ్గర బరిషు సేనలను ఘాటుసేనానిగారు పిట్టించుటచే లండనులో జరుగు ఉత్సవమున పాల్గొనకలరు.

ఫాకు సేనాని.

ప్యారిసు, జూలై 17:—లండనులో 19 వ తేదీని జరుగు సంఘర్షతనమునకు రావలయునని బంపబడిన ఆహ్వానమును ఫాకు సేనాని గారంగీకరించిరి.

మొచి విజయోత్సవములు.

ప్యారిసు, జూలై 15:—బొజనంచాలు గొప్పగ జరిగినవి. ఎం. పాయికో కేరుగారు ప్రాచి, వికే కార్యాలయపు ఉద్యోగస్థులకు, సేనానిసేతులకు విందొసంగిరి. అతిథులలో 20 మంది కమీషనులేని వారుగలరు. పి. స. యుద్ధ సమయమున సర్కరింప బడిరి.

లండను నగరమున సంధి ఉత్సవములు.

లండను, జూలై 15:—ఉత్సవపు ఏర్పాటులకు అలంకారములకు దీపావళులు యాన్యువానికి కట్టాభిషేకము వలెన వ్యయముకంటె నిపుడు నాలుగురెట్లధికముగా వ్యయ మగును గాని వ్యవధిమాత్ర మక్రమముగాన నీభారమును ప్రజా సంఘములే వహించును. ఏర్పాటు లతి చురుకుగా జరుగుచున్నవి. ఇప్పుడు ధరల టి హెచ్చుగా నున్నవి. తక్కువరకము జండాగుడ్డను కూడ గజము ఒక పిల్లింగు చొప్పున నమ్ముచున్నారు. ఒకబకట ఒకవారమునకు 80 మొదలు 80 పాకులవరకు యింటదొసడుగు చున్నారు. అట్లే యిచ్చి పుచ్చుకొనుచున్నారు. కిడికి వెల 200 గినిలు రెండుపూరేగింపుల సేర్పాటులేని పట్నయ దక్షిణముల కొక దానిని తూర్పుపుత్తరముల కొకదానిని వంపదలించిగాని మిత్ర మండలిసేనలు చాలినన్ని లేకపోవుటచే సెల యూరేగింపు నిలిపి వేయబడినది. కేని వారము వాడు దుకాణము లన్నియును మూసివేయబడును గాన గురువారము మొదలు సోమవారము వరకును రొట్టెలు దొరకవు. అందువలన ప్రజలకు చాలయిబ్బంది కలుగును. లండను నగరమున అంగుకు రెపుడును నిండియే యుండురుగాని ఈ వేడుకలకు ప్రత్యేకముగ హెచ్చుచుండి వచ్చు సూచనలంతగా కనబడవుగాని యిక నెవరువచ్చినను బసలు దొరకవు. ఇక వచ్చువారు కేవాలుయములలోను కార్యాలయములలోను దిగవలసియుండును. ప్రజలయొక్క హేతుగా కనబడెను. ఎరలో కొంతకు మాత్రమే శ్రద్ధమాపుచున్నారు గాన, అధికార లభికమగు శ్రద్ధవహించిన గాని యుత్సవములజ్జీవయత్రదముగా జరుగవు.

భారతీయ యోధులకు వశతము

లండన్, జూలై 15:— మార్చి 15 వ తేదీన బిరుటులో యుద్ధపు బ్రిటిష్ సైనికులు మునిగి పోవుచుండగా సాహసముతో పోరాడి కాపాడినందులకు భారతీయ సేనలోని మంగలసంగను యోధులకు నేడు శ్రీ బార్డిచక్రవర్తిగారు అబ్బిస్తు పతకము మోపిరి.

బల్గేరియా రాజు సాత్తును వశతరుచుకొనుట.

లండన్, జూలై 11:— బల్గేరియా రాజు ఫెర్డినాండు గారు లండన్ బాకిలో చేసిన 4 లక్షల పౌనులను ప్రభుత్వ ఫీసులు చేరుటకు రాయలు సమీక్షించుచు తీర్మానించిరి.

బ్రిటనులో ముద్రపాన నిరసనము.

లండన్, జూలై 10:— గ్రేటు బ్రిటనులోగూడ మద్యపు అమ్మకము పానములు పూర్తిగా నిషేధించుటకు కొన్ని సంఘములవారు చాల శ్రద్ధతో పనిచేయుట కాలోచించుచున్నారు.

మహా రాజుగారు విమానానారోహు లగుట.

లండన్, జూలై 15 — ఈనెల 13 వ తేదీన కాక్స్టర్ మహా రాజుగారు లండన్ నగరముండి పొరుగు నగరమునకు విమానానారోహులై వెళ్లిరి.

ఇండియా కొక విమానము రానుండుట.

లండన్, జూలై 15:— అమెరికాకు వెళ్లినవైన ఆర్ 8 విమానమునకు జరిపినవారు ఆర్ 8 విమానము వారము రోజులలో రోము కెయిరోమీదుగా యిండియాకు వెళ్ళునని తెలియుచున్నది.

దీక్షా ప్రయాణము.

ఇటలీ కిక్ల్యూడల గేల్లిడ్జీ అనునాయోగారు ఆసు నకకు విమానమువారు రోమునుండి విన్న ఆసియా, యిండియా ట్రాకింగు, చీనాబిమాదుగా టాకియోకు వెళ్ళవలెను. అందుకు 14 దినములు పట్టునని తెలియుచున్నది.

పంజాబు అలరులు.

లండన్, జూలై 9 — పోల్ మోల్ గెజటులో ఇట్లు ఒక విశేషము ప్రకాశింపబడినది. పంజాబు అల్లరులను గురించి విచారించుటకు ఇండియాకు విచారణ సంఘముక టి పంజాబును. పంజాబులో పరిపాలనా కృతకారములలో పరిష్కారముగల ఒక ప్రధాన ఉద్యోగి ఉభయములకు ఉండితీరును. ఇండియాలో గొప్ప పేర, పాటుపడిన భారతీయులలో ఒకరైన నుండును.

ఇండియా సైనికోద్యోగుల మీచెను.

లండన్, జూలై 15:— ఇండియా సైనికోద్యోగుల మీచెనులను మోచిప్పించెనని కొరకు మాంటానూగారి కొక విజ్ఞప్తి పంపుటకు లండన్ నగరములో యిండియా సైనికోద్యోగుల సమావేశమున నిశ్చయించబడినది. వారిక యుపసంఘము నేర్పరచిరి.

పారిసీకపు వెనుకటి రాజుగారు

కానస్టాంటిన్ నోపిజ, జూలై 9:— వెనుకటి రాజు (పా) గారు పారిసీకమునకు వెళ్ళున వనంతి సకలముగాడు ఆయన ప్రెసిడెంట్ చేయబడ్డారు.

బీద్యయగారు.

లండన్, జూలై 14:— బార్డి సార్వభౌముడు నేడు పర్యటించు బీద్యయగారి వాదించిరి.

క్రూరుడగు వైద్యుడు.

హోమోపతిము

లండన్, జూలై 14:— ఇండియా మెడికల్ సర్వీసు, లోనున్న వైద్యాధికారి నిలియుట ప్రాబులుగాను కఠోరతన మైనవిదగ బ్రిటిష్ సైనికులను ఆనందము చేసెననియు, వారికి ముందీయక నిర్ణయము చేసెననియు చనిపోవున్న వైద్యులకు వశతరూపు లేదనియు హోమోపతిము చేయబడినది. ఈ బ్రిటిష్ సైనికులకు తురుష్కుల స్వాధీనములో నున్న వారు. అగస్టు 8 తేదీకి విచారణ చేయబడినది.

బ్రిటిష్ విమానము కాన్పూరుకుండుట

గతరాత్రి పరమారులో బయలుదేరిన విమానము 10 మించుటలేదు. తిరుగుబాటుయినను భయము గల్గినది. ఇందులో 12 గురు ప్రయాణము చేయుచుండిరి.

జూలై 15 తేదీన పేసింగు సేనాని లండన్లో ప్రవేశించిరి. వీరిని చర్చించుటకు ఆహ్వానించిరి.

సర్ జేమ్సు మెన్సు గారి విచారణ.

లండన్, జూలై 15:— ఇవివరకు సంయోగ సంస్కరణ సంఘమువారు రెండుసారులు యిష్టాగోష్టి సభలను జరిపిరి. తొలి సభ జేమ్సు మెన్సు గారి సాక్ష్యము ప్రయోగించబడును. మెన్సు గారికి మొదటి సాక్షి. మొదట ప్రభుత్వ వాదము విచారించబడును. ఈసంఘమువారి విక్రాంతిని ప్రయోగించుట వీలకాకపోయిన పరిచేసి సెప్టెంబరు 15-వ తేదీ నాటికి ముగిస గోరుచున్నారు.

డాక్టరు టి. ఎం. నాయరు.

టి. ఎం. నాయరుగారికి కొద్దిగా గుణము కలిగినది. కాని అతడికి అస్వస్థుడుగానే యున్నాడు. రెడ్డిగారును మొదలగుతూ గారువచ్చిరి. తిక్కెవారి వాంఛలలో రావలెను. వారివహించు మత్స్యసరము. సంయోగ సంఘము నందరను ప్రభుత్వమువారు యగుటచే ఆసంఘము నందరికాసము నపుడు సిద్ధపాటు నానుటకును వారు తెలుపుచున్నారు. మొదట సర్ జేమ్సును హిట్సుగాని గూడ సంఘ కథనంగా నేర్పరచ దలచిరిగాని అతడు "గవర్న మెంటు ప్రాస్పెక్టివ్ లిట్లు" కు ప్రాతిపదికలయిన మాటలవలన కేదని కదలికేసిరి.

మరణములు.

లండన్, జూలై 15:— సర్ వెర్మిసాండర్స్, మేజరు జనరలు జి. ఏ. (మొదటగాను సర్ బెరాక్టం కారాగారము వృత్తిమొందిరి.

వాలానుగారి మరణకావనము.

హాలానుగారి మరణకావనము నీ డబ్బువాలాను గారు మరణకావనమునందు తనకొడుకు లిద్దరిలో మొదలైన ను. 36 లక్షలముద్రనకు బడయినవో 2 1/2 లక్షల పాక్షము వలె ల తన సాత్తు వారికి చెందగూడదు. బ్రిటిష్ ప్రెజిడెంట్ ఇండియా ప్రెజిడెంట్ చెందవలెనని (వాసి). ఈమరణకావనము చెల్లదగును. ఇందాచార విరోధమేమియును లేదని న్యాయమూర్తి యాభిప్రాయము నేడు తీర్పుచెప్పిరి.

ప్రాన్నకు నామగ్రులు.

పారిసు-జూలై 18:— ఫ్రాన్సుజేతమున కత్తకవరముగ కావలసిన సామగ్రిలను మొట్టమొదట పరమ అధికారిలు అమెరికా వారికి రోరి. అవి పారిసులో విక్రయించబడును.

చీనాలో ఇటలీవారి నాకు.

పారిసు, జూలై 18 — చీనాలో టీకస్టియన్ అస్ట్రీ యావారు తమ కిచ్చిరిని యిటలీవారు తెలుపగా అట్టియ్య గూడదని సంధి సభలో చీనారాయలారో కూ గారు సాదించి చీనావారి వాదమును అమెరికావారును బ్రిటిష్ వారునుగూడ సమర్థించిరి.

అమెరికా

లాభములను దాచుకొనుట.

వాషింగ్టన్, జూలై 14:— తగలుపనిచేసి సంపాదించుదానిలో నింతభాగమును దాచవలయునని విధించుకానన మును రద్దుచేయగోరుచు నొకచట్టును సంగీకరింపగోరగా ఈ కాననమునకు జేతమునకు చాలలాభము కలిగెను గూవునను ప్రజలలో ఎక్కువమంది అదియందే కలయునని గోరుచున్నార గావునను దానిసంగీకరింపరా దని ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు నిరాకరించిరి.

విల్సన్ ను సభాపతి సంచారము.

వాషింగ్టన్, జూలై 15:— సంధిసభకు వెళ్లిన అమెరికా ప్రతినిధులు ఆలోచించిన ప్రశ్నలనున్నటిని తమకు పంపవలెనని అమెరికా సేనలు విజేత సంఘమువారు సభాపతిని కోరిరి. విల్సన్ గారు అమెరికా జేతమునందలిను సంచారముచేసి నానాజేత సంఘమునుగూర్చి యావస్థనించెదను. నానాజేత సంఘవిధానమును మొట్టమొదట ఏర్పాటును నెనెటు సభ్యులలో కలిపి కత్తువా రాడించుచున్నారు.

ఇటలీ

మిత్రమండలివారు-ఇటలీవారు

రోము, జూలై 15:— ఇటలీవారు మిత్రమండలివారిలో కలసి పనిచేయునలెను. రష్య వాంగరి జేతములవారు యిటలీవారిలో తలపడునకు అదేములలో యిటలీవారు కల్పించు కొనగూడదు ఇటలీ ప్రధానమంత్రి సిగ్నోరిస్టిగారు రాజ్యాంగ సంభలా నుభవనించి ఇటలీ ప్రభుత్వమునకు విశ్వాసము కలదకతీర్మాన ముమోసింప బడినది. 257 గు రనుకూలును. 111 గురు ప్రతికూలును.

మహా

రషియా బోలిషివిజము.

లండన్, జూలై 15:— సైన్యమునండి పరాతీతయిన వారందరను మరల 7 రోజులలోపుగ సైన్యములో జేరవలయునని లేనికా గారు తీరుపుకేసిరి. లేనివో మరణదండనవిధించబడును. రెడ్ ఆర్మీకుండి చాలచుంది పరాతీతయిరి. ఇది చాల అజ్ఞానముగనున్నది. పరాతీతవాక్కిన్ని గ్రామముల మీద అపరాధము విధింపబడును. నిష్పాథముగ పనిచేసాడ చేయించెదను.

ఈజిప్టు

ఇస్లాము- బోలిషివిజము

లండన్, జూలై 10:— కెయిరోనుండి సైన్యపుత్రి కావిలేఖను డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:— ఇస్లాముబోధనకు బోలిషివిజము విరుద్ధముగ నున్నదని గాగ్రిడ్ మట్టి గా రొక గ్రంథమును తయారుచేయుచున్నారు.

ఆఫ్రికా

దక్షిణ అమెరికాదగ్గర గొప్ప తుపాను.

వల్పాంసో, జూలై 15 — గొప్ప తుపాను వీచుచున్నది. పడమర విశేషముగ బ్రద్ధలెనని. నిష్పాథావాదమునందున్న జర్మను నాకలు గూడ చెడిపోయినవి. 400000 పౌనులను నష్టము గల్గెనని మదింపు చేయబడినది. 6 పాగయోడలు, 10 ఇరక నాకలు, 100 తేలిక పడమలు, మరికర దోనెలు మునిగి పోయినవి. తేవులలో సరకు గూడ నాకమైనది. 26 గురు ముఠాములు చనిపోయి రనుకొనుచున్నారు. ఇద్దరకు గాయములు కలిగినవి.

87 గురు మునిగిపోయిరి. వృత్తుల సంఖ్య చాల పెద్దదిగ నందును. నష్టము అపారముగ గల్గినది.

జర్మను

సంధిసభ

జర్మనుల యంగీకారము

బెర్లిన్, జూలై 14:— జర్మనుల అంగీకారము పూర్తియగుటకు ప్రయోగ బహేయముగూడ సంధిప్రతీకమున సంకేతము చేయవలయునని ఆకళ్యేత లేదని సాధికారముగ తెలుపబడినది.

కెయిజరీ బహిష్కారము.

కో వెక్ హేగ్, జూలై 15:— బహిష్కరణము లేకుండ జేయవలయునని క్యాబినీ పూర్వపురాజు పెరిడియో గారు బార్డి సార్వభౌమునికి సంకేత మందిరి.

కెయిజరీనా విల్ హెల్మీనా రాజ్ఞిని వేసుకొనుట.

లండన్, జూలై 11:— మేరీ రాజ్ఞిలోను బ్రిటిష్ దొరతనము వారిలోను ముట్టాడి ఎట్లయినను బహిష్కరణము తొలగించవల యని నేడుకొను విల్ హెల్మీనా రాజ్ఞిగారిని కెయిజరీ నాజీవేసుకొ నెనని వాయువార్తలు దెలుపుచున్నవి.

మెమెలు నాక్రమించుట

బెర్లిన్, జూలై 15:— ఈనెల 21-వ తేదీన బ్రిటిష్ వారు మెమెలు నాక్రమించెద రని టెలిగ్రాఫు జయిటంగు ప్రకటనానిది.

వడమట్టి కుషియా - హన్నులు.

లండన్, జూలై 9:— 'తైమ్స్' వార్తానికలిగిన డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:— వడమట్టి ప్రషియాలోనున్న జర్మను పోలడునకు మార్పుబడిరి. వీరందరకు మర్యాదగ నే స్వాధీన మగుటకు యిచ్చగించుచున్నారు. జర్మనుద్యోగులు పోలడుల కొలువున జేర్చుకొనబడుదురు.

అనులాపురం వార్తలు.

మా గ్రామములో బ్రెయినింగు స్కూలు ఒకయూ ఉన్నది. ఒకయూ నూతనముగా నేర్పరచుచున్నది. ఇక్కడ చదివేవాటి యింకొక విద్యార్థులు చాలా ఉన్నారు. ఇటువంటి పాఠశాలలు వికాసమైన చరిత్రభవయిన కొమరగిరి గ్రామమునంటి గ్రామములో నుండిన నెలతో నడుపాడయినా నుండెడిది.

2. ఒక సం॥ము కిందట కొమరగిరి పట్నములో స్థాపించబడిన లోయిరుకొండరి పాఠశాల మాతాల్లా బాబోద్దు ప్రసిద్ధిగాను పట్టుపట్టి పుట్టెట్టివారు ముప్పించి జను మును పొందినారు. ఈ సం॥ము కూడ కొమరగిరి పట్నము లోనే ఉండిన నుమాను 80,90 మంది బాలురు చేరియున్నారు. పుట్టెట్టివారు నింకొకన్న పెక్కువల వృద్ధిలో నుండవచ్చును. అక్కడ ననేమి అనులాపురములో నుండినను వృద్ధిలో నుండును. కొమరగిరి పట్నములో నుండినయెడల విద్యాభ్యాస మెంతగని వారే చేరుదురు. అప్పుడు గదా పాఠశాల స్థాపనయొక్క యుపయోగము. కొత్తనీరువచ్చి ప్రాకసీరును కొట్టుకొని పోయినవన్నట్లు కొమరగిరి పట్నము ఎలిమెంటరీ స్కూలు తెగించినారు. లోయిరు కేకండరి స్కూలు తీసివేసి నుమాను నెలరోజు లయవచ్చుటికి తిరుగ ఎలిమెంటరీ స్కూలు యథా స్థితిలోకి మార్చలేదు. కారణము తెలియదు.

3. రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డునుంచి అనులాపురంతా లూకాబోర్డును విడదీయుదురని వదలి యున్నది. అప్పుడైనను నూతనతాలూకాబోర్డువారైనను తిరుగ కొమరగిరి పట్నములో లోయిరుకేకండరి పాఠశాలను స్థాపించి విద్యాభ్యాస మెరుగని బాలురు మార్చుకొనేయ ప్రార్థితులు.

4. వర్షములు లేవు ఉష్ణునీటికావర లన్నియు చచ్చు నీటితో మునిగియున్నను కాలువలకు నీరు నష్టయి లేకపోవుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది. ఇదివఱకే అనగా జూన్ నెలలో సాగు బడి కాదగినభూములకు యిప్పుటివరకు నీటిదర్శనమే లేదు. ఇంకను కొంతమంది ఆకుపోసుకొనలసియున్నది. రైతులు అధికార్థము చూచిన నీరుపూర్తిగా నష్టయి అనునీమో.

5. మా తపోవీరబాగుగారు భద్రాచలం వలె రా గాగ్రామములకు భాగ్యం నష్టయిచేయుచుండును బహుశ్యైవ గా పనిచేయుచున్నారు. గాని 28 నెలలలో నిక్కడ కూడ భాగ్యము దొరకక భద్రాచలం యరకప సుప్రాప్తయగు నని చాల భయముగా నున్నది.

6 మా గ్రామము హైస్కూలు బాలరకు భోజన వసతులు సరిగ లేక చాల చిక్కు పడుచున్నాడు. ఇది చాల రోజులనుండి వచ్చుచున్న యిట్టియే యీ యిక్కట్టును తొలగించుటకు తగిన ప్రయత్న మొనరించుటకు అధికారవర్గమువారు కోరబడుచున్నారు.

7. తాలూకా బోర్డువారిచే నూతనముగా స్థాపించబడిన బాలికా పాఠశాలలకు అనగా బోడనకురు కొమరగిరి పట్నము వలె రా పాఠశాలలకు కావలసిన ఉపకరణములు సామగ్రి నింతకంటకు నష్టయిచేయబడలేదు. ఈలాటిని త్వరలో బోర్డు వారు పూర్తిచేయ ప్రార్థితులు. తనయెడల పాఠశాల ఉపయోగము కలిగించయ. - సర్వజన శ్రేయోభిలాషి.

ముఖ్య గమనింపు

పండిత కే. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి కృష్ణశీల నాటకము అమృతమునకు సిద్ధముగ నున్నది. నెల రు. 1-4-0.
హెచ్. ఆర్. చంద్రా అండు కంపెనీ,
బుక్కు-సెల్లర్స్ అండ్ పబ్లిషర్స్, బళ్లారి.

దత్తమండల గ్రంథముల

సంవత్సరమునకు నాలుగు ప్రతులు. వరలూ, నాటకములు, మున్నగునవి ప్రయోగపడును. మొదటి ప్రతులము (విశ్వకామము అను నరల అమృతము నున్నది) బళ్లారి పండిత కే. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి విశ్వకామ పట్టాభిషేకము మా చందాదారులకు రు. 0-12-0 యివ్వబడును. వై పుస్తకము కొనువారలు ప్రవేశమును మిగ్గులక్కరలేదు. ఇతరులకు ప్రవేశము రు. 0-4-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

హెచ్. రామచంద్రారావు, మేనేజరు,
దత్తమండల గ్రంథముల, గోల్లపల్లివెట్టియ, బళ్లారి.

ఫుల్కర్ లోక సేనాల ధర్ తగ్గించబడినవి.

బ్లాక్ బర్డు రు. 8-8-0. ప్యాకెట్ రు. 7, వాటర్ మెకె రు. 7-8-0, వాటర్ మెకె (నెట్టిలేక నెట్టిలేర్లింగ్) రు. 10-8-0, నెల్లూ 210 రు. 4. అత్యంతా రు. 2-12-0 1514) గిరిబదర్సు, వైవర్స్ తిరువల్లిక్కోడి, మద్రాసు.

జాతక మాత్రాండము

గోపాలపురం కాపురములు (బహుశ్యై) ఆర్థిక పేకట శాస్త్రిగారిచే రచియింపబడి కృతమునకు సిద్ధముగా నున్నది. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే కలవు. ఈ పుస్తకము శ్రీధర్మో ఒకటి రెండు సార్లు పరిశీలించియెడల తమ జనవశ్యములకు బట్టి భూకథనివ్యవస్థలైన ఫలములను జ్యోతిషముల సహాయము లేకయే తియ్యకుట తాము తెలిసికొనుటయేగాక జ్యోతిష శాస్త్రములోని మర్మములను అరి నూత్నముగ గ్రహించగలుగుదురనుట కాంతయు సందేహములేదు ఇందు నుమాను మామయ్యై లాకకములు చక్రిములతో సహా ఉపాధారముగా విడిదీరించి పొందుపరచబడినవి నెల రు. 2-9-0 లు

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారి వరలూ, నాటకము లును, పాదకంఠివారి నాటకములు మా వద్ద దొంగును. వర్తకులకు సరసమైన ధర్మ కీతులును.

గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

రైసుమిల్లు అద్దకు ఇచ్చుట.

కృష్ణాజిల్లా యేలూరుతాలూకా పూర్తి గ్రామములోని మాతాల్లాకా స్త్రీముఖజను, బాయలరుగలిగి ఉప్పును బియ్యం వచ్చిబియ్యం తయారుచేయుటకు సమపాటుములు గల "శ్రీరామారైసుమిల్లు" ఇదివరకు సాలు ౧-కి రు 5500ల చొ" నాలుగు సం॥ రములకు అద్దకు ఇవ్వబడినది. సదరు వాయిదా ఈనెల 24-వ తేదీతో అంత్యమైపోవును. తిరిగి అద్దకు ఇచ్చుటకు ఆ తేదీనే (24-7-19) 1 గంట లగాయతు 6 గంటలవరకు పాట జరుగవలెను. కావలసినవారు ఆ తేదీ నాటికి వచ్చి పాడుకొనవచ్చును. పాట వరతులు పాటకాలమందు తెలుపవలెను.

షరా:— సదరు ప్యాక్టరీ రైలుస్టేషనుకు ఏలూరు కాల్యకు, మధ్యనుండి సరాసరిగా పడవల లోనికి రైలులోకి ఎగుమతి దిగుమతులు జరుగ ననుకూలమైన స్థలమునందు వాటి నంటియున్నది.

పూర్ణ, కల్లి చిట్టి అబ్బాయి, 16-7-1919 } మేనేజరు.

కావలెను.

ఇంగ్లండులో తయారుచేయబడిన ఉన్ని బెల్లులు (గిఫిన్ తాళపు చెవి, పంజామాపు) కాటకు బెల్లులు, లెవర్ బెల్లులు, ప్లయిబెల్లులు, ఉక్కుగిరిగెలతో వట్టి బెల్లులకొను యంత్రకాలాధిపతులును, వర్తకములకు యీ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన ఖరీదులను, డిస్కంటులును తెలిసికొనగలరు.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

కావలెను.

ఆయిల్ ఇంజనులు 1½ మొదలుకొని 20 గుట్టముల పౌవరువరకును సెక్సును గ్యాసు మోటారు ఇంజనులు 20 మొదలు 30 వరకును కొనువారు కావలెను. ఈ దిగువ యడస్సుకు తపిశీలుగా ధరలు తెలుసుకొనవచ్చును.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

కావలెను.

1½ గుట్టము పౌవరుగల యింజను, డ్రైనమో, స్టోరేజ్ బేబి, స్విచ్ బోర్డు గలిగి 20 దీపములను 16 వత్తుల (C.P.) పౌవరు గలిగినవి విద్యుత్ ప్రియంత్రములు కొనువారు కావలెను. మిక్కిలి చౌక.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

మదరాసు అండు సదరకమరాట రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో ఇక కాన్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు (1682)

రాజమహేంద్రవరము విశాఖ పట్టణము సెక్టోరియముగా పోవునట్టి బండ్లయొక్కయు మతియు కాకినాడ విశాఖపట్టణము బ్రాంచ్ లిమిటెడ్ గా పోవునట్టి బండ్లయొక్కయు రాక పోకల కాల పరిమితి ఈ క్రింద చూపబడిన ప్రకారము 1919 సం॥ము ఆగష్టు నెల మొదటితేదీ శుక్రవారము నుండి మార్చబడునని అందఁకిని తెలియ జేయుచున్నాము.

1. నెం 9 రు డౌక్ ప్యాసంజరుబండి ఇకముందు (రాజమహేంద్రవరమునుండి) 12 గం 35 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 12 గం 43 నిమిషములకు బయలుదేరి విశాఖపట్టణము 19 గం 55 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 20 గం 40 నిమిషములకు చేరును.

2 నెం 187 రు మిక్సెడ్ బండి సామల్ కోటనుండి 14 గం 25 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 14 గం 40 నిమిషములకు బయలుదేరి కాకినాడ 15 గం 5 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 15 గం 20 నిమిషములకు చేరును.

3. నెం 1 రు మెయిలు బండి వాల్తేరునుండి 13 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 13 గం 40 నిమిషములకు బయలుదేరి విశాఖ పట్టణము 13 గం 25 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 13 గం 50 నిమిషములకు చేరును.

నెం 205 రు ప్యాసంజరు బండి వాల్తేరు నుండి 14 గం 50 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 15 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరి విశాఖపట్టణము 15 గంటలకు చేరుటకు బదులు 15 గం 30 నిమిషములకు చేరును.

4. నెం 196 రు ప్యాసంజరు బండి విశాఖ పట్టణమునుండి 11 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 12 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరి వాల్తేరు 11 గం 55 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 12 గం 30 నిమిషములకు చేరును.

భాగ్యవంతు లేవరు? ఆరోగ్యవంతులే.

(1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీర రసాయనం	వంచానన లేపము
6 ఔస్సులు 8-4-0	6 ఔస్సులు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణాదుల బోగొట్టును	తామర నణమిను
8 ఔస్సులు 1-12-0	8 ఔస్సులు గల సీసా 0-8-0	సీసా రు. 0-10-0	డబ్బీ రు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యోషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు-పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము

తంలి విలాసము. } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.
పండిట్, మ. రాసు. } 85, ఆచార్యకొడిగి, మదరాసు.

